

Biuletyn

informacyjny

5/2016

Pół roku Rządu

Realizacja Programu Działań MRiRW na lata 2015-2019

Z pierwszej ręki

Posadź las z pomocą ARiMR

Ruszył nabór wniosków

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

Polska wieś to skarb, który jest tuż obok, niemal na wyciągnięcie ręki.
Warto samemu się przekonać, jak pięknie łączy się tu tradycja i nowoczesność,
spokój i energia, piękno natury i oryginalność stylów.

Na wsi czeka nas moc atrakcji i pozytywnych zaskoczeń o każdej porze roku!

O szczegółach czytaj na stronie <http://www.polska.travel/odpoczywajnawsi/>

W numerze:

MRiRW

Pół roku Rządu	3
Realizacja Programu Działań MRiRW na lata 2015-2019	
Obszar I. Wspólna polityka rolna i współpraca międzynarodowa	5
1.1. Aktywny udział Polski w negocjacjach Światowej Organizacji Handlu (WTO) oraz umowy handlowej USA-UE (TTIP)	5
1.2. Aktywna polityka państwa na rzecz kształtowania korzystnej dla Polski Wspólnej Polityki Rolnej UE	6
1.3. Zapewnienie warunków równej konkurencji na rynkach światowych	15
1.4. Przegląd WPR w 2016 r. oraz wizja WPR i PS UE po 2020 r. z punktu widzenia Polski	16
1.5. Uproszczenie procedur i zapewnienie skutecznych mechanizmów umożliwiających efektywne wykorzystanie środków WPR na lata 2015-2020	18
Obszar II. Konkurencyjność rolnictwa i gospodarki żywnościowej oraz bezpieczeństwo żywności	19
2.1. Zbudowanie konkurencyjnego sektora zrównoważonej produkcji rolnej	19
2.2. Wzrost efektywności ekonomicznej i produktywności gospodarki rolno-żywnościowej	21
2.3. Zwiększenie dochodowości w rolnictwie oraz wzrost dochodów mieszkańców wsi	22
2.4. Poprawa bezpieczeństwa żywności i jej jakości oraz rynkowe ukierunkowanie produkcji	23
2.5. Wzmocnienie procesów integracji poziomej i pionowej na rynku rolnym	26
2.6. Postęp biologiczny w produkcji rolnej oraz rozwój doświadczalnictwa terenowego	27
2.7. Wzmocnienie rozwoju społeczeństwa informacyjnego na obszarach wiejskich	29
2.8. Promocja i marketing artykułów rolnych	29
2.9. Wspieranie wytwarzania i dystrybucji produktów tradycyjnych i regionalnych	31
2.10. Wyrównanie szans działalności gospodarstw rolnych na rynku pod kątem jakości produkcji i uzyskiwanych wyników w obliczu zmian klimatu i klęsk żywiołowych	31
2.11. Utworzenie i wdrożenie systemu sprzedaży bezpośredniej i produktów lokalnych przez rolników prowadzących małe gospodarstwa rolne	32
2.12. Wspieranie stabilizacji i rozwoju rynków rolnych	32
2.13. Unowocześnienie dotychczas stosowanych metod przechowalnictwa i przetwórstwa produktów rolno-spożywczych w celu poprawy jakości żywności	36
2.14. Wprowadzenie mechanizmów Europejskiego Partnerstwa Innowacyjnego	36

ARiMR

Z pierwszej ręki	37
Posadź las z pomocą ARiMR	39
Ruszył nabór wniosków	

Zdaniem ministra

Krzysztof Jurgiel, minister rolnictwa i rozwoju wsi

Szanowni Państwo!

Ten numer Biuletynu poświęcony jest przedstawieniu szczegółowej informacji o działaniach podejmowanych w ciągu I półrocza prac nowego Kierownictwa resortu.

Dokładnie zostały opisane wszystkie podejmowane prace, te zrealizowane i te, które będą prowadzone w najbliższym czasie.

Mając mandat zaufania otrzymany od wyborców wprowadzamy w życie zapowiadane podczas kampanii wyborczej propozycje rozwiązań poszczególnych problemów.

Rozpoczął się już okres intensywnych prac w rolnictwie. Wiadomo, że nie wszystko zależy od samych rolników. Na ostateczny efekt ich pracy bardzo duży wpływ ma pogoda. Wyciągając wnioski z poprzednich lat, przygotowaliśmy rozporządzenie w sprawie wartości klimatycznego bilansu wodnego dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb. Potrzeba wydania nowego rozporządzenia w tym zakresie wynika z konieczności dostosowania wartości klimatycznego bilansu wodnego do rzeczywistych poziomów jakie obecnie występują. Ponadto działania Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowego Instytutu Badawczego ukierunkowane są na systematyczne zwiększanie liczby stacji meteorologicznych, które są podstawą do określenia zasięgu suszy. Obecnie system posiada dane meteorologiczne z 447 stacji, a zatem baza danych meteorologicznych, na których jest on

oparty, została powiększona w bieżącym roku o 93 stacje. Istnieje też perspektywa pozyskania danych z kolejnych instytucji, które zakupiły stacje meteorologiczne i prawdopodobnie również użyczą swoje dane na rzecz systemu monitoringu suszy. Dzięki temu straty spowodowane suszą będą realnie wyceniane.

Zwracam też uwagę na zmiany w Prawie łowieckim. Przy aktywnym udziale resortu przygotowane zostały zmiany, które uwzględniają najistotniejsze postulaty rolników, zgłaszane przez nich od wielu lat, a dotyczące zasad naprawiania szkód w uprawach i płodach rolnych spowodowanych przez zwierzynę łowną oraz przy wykonywaniu polowania. Przede wszystkim szkody szacowane będą przez wojewodów (i ich przedstawicieli) właściwych ze względu na miejsce wystąpienia tych szkód, co oznacza, że będą szacowane przez obiektywnych i niezależnych ekspertów, a nie – jak dotychczas – przez przedstawicieli zarządców lub dzierżawców obwodów łowieckich. Dzięki temu, odszkodowania za szkody pokrywać będą rzeczywiste, faktycznie poniesione przez rolników straty.

Kolejna propozycja rozwiązań legislacyjnych służy poprawie sytuacji rolników.

Nieprawidłowo funkcjonujący łańcuch dostaw żywności jest problemem w całej Unii Europejskiej. Wiele państw już wprowadziło rozwiązania eliminujące nieprawidłowości. Jednak zaniedbania naszych poprzedników sprawiły, że Polska jest jednym z niewielu krajów, na co zwracała uwagę Komisja Europejska, który takich szczególnych rozwiązań jeszcze nie wprowadził. Dlatego przygotowaliśmy ustawy o nieuczciwej konkurencji i o znakowaniu żywności.

Jestem przekonany, że z zainteresowaniem zapozna się Państwo z prezentowanym w tym numerze Biuletynu szczegółowym opisem prac podejmowanych w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ciągu I półrocza jakie upłynęło od powołania nowego rządu.

Pół roku Rządu

Realizacja Programu Działań MRiRW na lata 2015-2019 (część I)

W grudniowym numerze Biuletynu Informacyjnego (11-12/2015r.) zostały przedstawione *Cele i zadania do realizacji w MRiRW w latach 2015-2019*, a od momentu utworzenia nowego Rządu mija blisko pół roku. W najnowszym numerze Biuletynu postanowiliśmy przedstawić Państwu część 1. informacji o stanie realizacji ww. celów i zadań. Prezentujemy najważniejsze działania, jakie zostały zrealizowane do końca kwietnia 2016 r., ujęte w dwóch pierwszych obszarach *Programu Działań MRiRW na lata 2015-2019*, tj: (I) *Wspólna polityka rolna i współpraca międzynarodowa*; (II) *Konkurencyjność rolnictwa i gospodarki żywnościowej oraz bezpieczeństwo żywności*, dlatego niektóre cele szczegółowe bądź zadania realizacyjne nie zostały uwzględnione w prezentowanym materiale.

Sprawozdanie z realizacji 2. części obszarów programowych resortu rolnictwa, obejmujące: (III) *Rozwój obszarów wiejskich*, (IV) *Polityka Społeczna*, (V) *Instytucje, administracja, programowanie i finansowanie*, (VI) *Edukacja i wiedza na obszarach wiejskich*, zostanie zamieszczone w kolejnym numerze Biuletynu Informacyjnego.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w okresie od 18.11.2015 r. do 30.04.2016 r. z pełną konsekwencją realizowało zadania wynikające z postanowień zawartych w aktach prawa krajowego i unijnego oraz zdefiniowanych w *ustawie o działach administracji rządowej*

w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych.

Szczególną uwagę zwrócono na potrzebę kształtowania prawa Unii Europejskiej, dotyczącego funkcjonowania rynków rolnych w ramach Rady Ministrów ds. Rolnictwa Unii Europejskiej. Rynki rolne są obecnie silnie zdestabilizowane, stąd większość podejmowanych w resorcie działań skupiona jest na unormowaniu panującej tam sytuacji oraz usprawnieniu procesów gospodarczych w łańcuchu żywnościowym. Te priorytetowo potraktowane czynności mają zapewnić stabilizację głównych rynków rolnych w kraju i zagwarantować należyte dochody rolnikom.

Rolnictwo, produkcja żywności, rozwój obszarów wiejskich – strategicznym zadaniem Państwa

W dniu 16 lutego br. Rada Ministrów podjęła Uchwałę w sprawie przyjęcia *Planu na rzecz odpowiedzialnego rozwoju*. **W Planie zostały wskazane potrzeby rozwojowe obszarów wiejskich oraz działania na rzecz silnego przemysłu rolno-spożywczego.** Dokument zakłada przyjęcie nowego modelu rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, który będzie oparty na 5 filarach: reindustrializacja, rozwój innowacyjnych firm, kapitał dla rozwoju, ekspansja zagraniczna, rozwój społeczny i terytorialny.

Zróżnicowany udział w rozwoju gospodarczym kraju i korzyściach z tego płynących, jak również małe wykorzystanie krajowego kapitału planuje się zmienić poprzez pełne wykorzystanie własnego potencjału rozwojowego i włączenie mniejszych miast i obszarów wiejskich w procesy rozwojowe, tak żeby w efekcie zbudować silną gospodarkę we wszystkich regionach kraju. Takie założenie powinno umożliwić szersze uwzględnienie małych miast, obszarów wiejskich i rodzin-

nych gospodarstw rolnych w procesy rozwojowe kraju, co również jest głównym postulatem MRiRW.

Kolejnym etapem prac było opracowanie *Założeń Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*, do którego MRiRW zaproponowało następujące bloki działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa:

- podnoszenie jakości zasobów pracy na obszarach wiejskich;
- zwiększanie zatrudnienia na obszarach wiejskich;
- zapobieganie i ograniczanie wykluczenia społecznego oraz powstawania i funkcjonowania obszarów marginalizacji;
- rozwój infrastruktury i technologii: energetycznej, sanitarnej transportowej, ICT na obszarach wiejskich;
- wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego.

Organizacja pracy resortu

Wszystkie działania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi realizują założenia *Programu Rolnego Prawa i Sprawiedliwości*. Obecnie resort jest również silnie zorientowany na dialog i współpracę z organizacjami działającymi na rzecz rolnictwa, co znajduje odzwierciedlenie w ilości wniosków i postulatów otrzymywanych od partnerów społecznych (133 pisma wg stanu na dzień 26.04.2016 r.), dotyczących celów i zadań do realizacji z *Programu Działań Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na lata 2015-2019*. Problematyka spraw wnioskowanych przez reprezentantów środowiska rolniczego w znacznej mierze pokrywała się z programowymi pracami resortu. Na podstawie analizy wniosków i postulatów partnerów społecznych do *Programu Działań* włączono **16 nowych zadań realizacyjnych** oraz jeden cel szczegółowy.

W lutym 2016 roku uruchomiona została aplikacja MRiRW Cele, służąca do zarządzania ww. postulatami i zadaniami. W aplikacji wprowadzonych jest obecnie 1085 zadań realizacyjnych (stan na dzień 26.04.2016 r.). Są one sukcesywnie rozpatrywane i w miarę możliwości realizowane.

Z uwagi na pilną potrzebę unormowania kwestii gospodarowania ziemią Skarbu Państwa i kształtowania ustroju rolnego zagadnieniom tym nadano szczególny priorytet, określając przedmiotowe zadania w ramach siódmego obszaru problemowego, któremu nadano nazwę: gospodarka ziemią i nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

Oficjalne spotkania organizowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

W terminie od dnia 18 listopada 2015 roku do dnia 27 kwietnia 2016 roku komórki organizacyjne MRiRW zorganizowały w ramach swoich kompetencji 235 spotkań, w których uczestniczyło około 5204 osób.

Przebieg działań legislacyjnych w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podpisał 68 rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (w tym 32 rozporządzenia zmieniające);
- Rada Ministrów przyjęła 6 projektów rozporządzeń Rady Ministrów należących do zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił 5 ustaw należących do zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z czego 3 ustawy z inicjatywy poselskiej, w pracach nad którymi Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi brało aktywny udział.

Spośród aktów prawnych zrealizowanych: 1 ustawa oraz 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi implementują przepisy Unii Europejskiej do prawa krajowego.

Obecnie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi toczą się prace legislacyjne nad 11 projektami ustaw, 3 projektami rozporządzeń Rady Ministrów oraz 40 projektami rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ujętymi odpowiednio w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów lub w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Spośród wymienionych projektów nad którymi toczą się prace, 3 projekty ustaw, 1 projekt rozporządzenia Rady Ministrów oraz 14 projektów rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi mają wyznaczony termin realizacji na czerwiec 2016 r.

Również spośród projektów nad którymi toczą się prace, 3 projekty ustaw oraz 4 projekty rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi implementują przepisy Unii Europejskiej do prawa krajowego.

Statystyka decyzji, postanowień i zarządzeń Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

W okresie sprawozdawczym w MRiRW zgodnie z przepisami KPA wydanych zostało:

- 1152 decyzji administracyjnych/postanowień Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- 1245 zezwoleń/pozwoleń;
- 3 odpowiedzi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na skargi do WSA.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w okresie sprawozdawczym rozstrzygnęło w trybie postępowania administracyjnego łącznie 2400 spraw indywidualnych.

OBSZAR I

WSPÓLNA POLITYKA ROLNA I WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

1.1. Aktywny udział Polski w negocjacjach Światowej Organizacji Handlu (WTO) oraz umowy handlowej USA-UE (TTIP)

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi brało aktywny udział, jako resort wspierający względem Ministerstwa Rozwoju, w procesie wypracowania stanowiska Rządu RP w odniesieniu do negocjacji WTO i TTIP. W rozpatrywanym okresie MRiRW opracowało i prezentowało stanowiska dotyczące spraw rolnych w ramach m. in.:

- przygotowań do **Konferencji Ministerialnej WTO w Nairobi** (grudzień 2015 r.) – sprzeciw MRiRW wobec eliminacji subsydiów eksportowych. KE odrzuciła argumenty Polski i Konferencja Ministerialna WTO ostatecznie postanowiła o wprowadzeniu dyscyplin we wsparciu eksportu, w tym o odejściu od stosowania subsydiów eksportowych;
- konsultacji KE z krajami członkowskimi UE **dot. stanowiska UE w dyskusji nt. określenia kształtu programu prac WTO w okresie post-Nairobi** – sprzeciw MRiRW wobec propozycji KE uznania

wsparcia wewnętrznego w rolnictwie jako priorytetowego obszaru negocjacji;

- **konsultacji KE z krajami członkowskimi nt. stanowiska w negocjacjach TTIP** – MRiRW podtrzymuje postulaty dotyczące m.in. wyłączenia z pełnej liberalizacji produktów wrażliwych, obrony unijnych standardów jakości i bezpieczeństwa żywności, uwzględnienia różnic w wymogach, a tym samym kosztach produkcji, między rolnictwem UE i USA.

Jeśli chodzi o działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie ww. spraw należy odnotować:

- prezentację stanowiska dot. TTIP i WTO podczas posiedzenia Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (15.02 br.);
- przekazanie stanowiska odnośnie kwestii rolnych w TTIP do Ministra Rozwoju w związku z jego spotkaniem z M. Fromanem, przedstawicielem Stanów Zjednoczonych ds. handlu (styczeń 2016 r.);
- przekazanie przez Ministra na forum Komitetu do Spraw Europejskich (KSE) Rady Ministrów dokumentu z oceną, z punktu widzenia sektora rolnego, prowadzonych obecnie przez KE negocjacji handlo-

MRiRW brało aktywny udział w wypracowaniu stanowiska polskiego Rządu w negocjacjach umowy handlowej USA-UE

wych z krajami trzecimi, wraz z propozycją wniosków do rozważenia przez Rząd (luty br.). W związku z tym, Ministerstwo Rozwoju zostało zobowiązane przez KSE do opracowania kompleksowego materiału nt. negocjacji handlowych, z uwzględnieniem wniosków MRiRW. Prace wciąż trwają;

- przekazanie do Ministra Rozwoju stanowiska nt. negocjacji WTO, w związku z Radą do Spraw Zagranicznych w formacie Ministrów Handlu (13.05. br.).

Jeśli chodzi o pozostałe zagadnienia polityki handlowej, należy odnotować sprzeciw Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (przekazany na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa 11.04 br. we wspólnym stanowisku z Ministrami Rolnictwa FR, IE AT, CY, EE, EL, HU, LV, LT, LU, PL, RO, SI) w odniesieniu do zaproponowanej przez KE oferty taryfowej na negocjacje umowy z Mercosurem. Polska sprzeciwia się włączeniu kontyngentów taryfowych (TRQ) i innych koncesji na wrażliwe produkty, do oferty UE, która ma być przekazana Mercosurovi. Uważamy, iż oferta konkretnych koncesji wraz z wysokością TRQ i stawek celnych powinna być poprzedzona przedstawieniem przez KE analizy skumulowanego wpływu na sektory rolne państw członkowskich, dotychczas udzielonych koncesji i koncesji planowanych w ramach obecnie negocjowanych FTA.

Oprócz ww. wspólnego wystąpienia Ministrów Rolnictwa, w ramach Komitetu Polityki Handlowej w Brukseli, Polska zaprezentowała wspólną notę (z FR, AT, CY, EL, HU, LT, LU, RO) ws. propozycji oferty taryfowej UE na negocjacje między UE i Mercosurem, a także indywidualne uwagi dot. obszaru rolnictwa w tych negocjacjach. Treść indywidualnych uwag Polski, a także polskie propozycje uzupełnień do wspólnej noty z krajami UE, były opracowane przez MRiRW.

1.2. Aktywna polityka państwa na rzecz kształtowania korzystnej dla Polski Wspólnej Polityki Rolnej UE

W ramach Planu współpracy zagranicznej na 2016 rok przedłożonego do MSZ resort rolnictwa i rozwoju wsi prowadzi konstruktywną współpracę z krajami Unii Europejskiej oraz w ramach kontaktów dwustronnych i wielostronnych, w tym poprzez inicjowanie dyskusji i zacieśnienie współpracy w kwestiach o kluczowym znaczeniu dla sektora rolno-spożywczego (Trójkąt Weimarski, Grupa Wyszehradzka, Rada UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa).

Wybrana aktywność MRiRW na forum Unii Europejskiej

■ Rada UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa

Na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniach 14-15 grudnia 2015 r. Polska zgłosiła **wniosek dot. sytuacji na rynku wieprzowiny**, w którym stwierdziła, że należy podjąć dyskusję na temat uruchomienia refundacji wywozowych do mięsa wieprzowego, jako instrumentu zarządzania kryzysowego na tym rynku, aby trwale zagospodarować nadwyżkę wieprzowiny. Polska zwróciła także uwagę na konieczność analizy sytuacji na rynku wieprzowiny w dłuższym okresie oraz zastanowienia się nad rozwiązaniami długofalowymi dla tego sektora.

W reakcji na wniosek Polski, problem ten podkreśliły również inne państwa członkowskie. (Słowenia, Portugalia, Rumunia, Węgry, Chorwacja, Słowacja, Irlandia, Francja, Holandia, Austria, Hiszpania, Czechy, Cypr, Belgia i Niemcy).

Pierwsze miesiące 2016 r. przyniosły dalsze spadki cen na rynku mleka oraz zwiększone zainteresowanie unijnych podmiotów mechanizmami skupu interwencyjnego i przechowywania. Mając na uwadze powyższe, Minister Rolnictwa wystąpił w dniu 15 lutego 2016 r. na forum Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa o znacznie bardziej aktywne i skuteczne działania interwencyjne. Polska wniosowała o podjęcie pilnych działań, aby wspomóc producentów trzody chlewnej i producentów mleka, znajdujących się od dłuższego czasu w krytycznej sytuacji ekonomicznej, która wynika z sytuacji kryzysowej na rynkach mięsa wieprzowego i mleka oraz czynników, w dużej mierze niezależnych od producentów rolnych. Polska przedstawia też wniosek dot. trudnej sytuacji w związku z afrykańskim pomorem świń.

W lutym br. minister Krzysztof Jurgiel wnioskował na forum Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa o znacznie bardziej aktywne i skuteczne działania interwencyjne na rynku wieprzowiny

Na wniosek Polski dyskusja o sytuacji rynkowej była kontynuowana na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 14 marca 2016 r. Polska podkreśliła, iż konkretne decyzje w zakresie stabilizacji rynków rolnych potrzebne są dzisiaj i nie powinny być przekładane na bliżej nieokreślony termin. W nawiązaniu do dokumentu przedłożonego do dyskusji przez prezydentkę holenderską, **Polska zgłosiła następujące działania/propozycje:**

- Ponowne wprowadzenie tymczasowego ukierunkowanego wsparcia bezpośredniego dla producentów mleka i wieprzowiny. Jeśli środki z budżetu ogólnego nie mogą zostać wykorzystane, to należy rozważyć uruchomienie rezerwy kryzysowej.
- Podniesienie cen interwencyjnych dla masła i mleka w proszku.
- Uruchomienie subsydiów eksportowych do wieprzowiny. Polska zwróciła się z prośbą o rozważenie powrotu do debaty o uruchomieniu tego mechanizmu.

Polska poparła przedłużenie funkcjonowania o jeden rok nadzwyczajnego mechanizmu wsparcia dla rynku owoców i warzyw

- Zwiększenie pomocy *de minimis* dla jednego gospodarstwa oraz zwiększenie ogólnych limitów dla państw członkowskich.
- Polska poparła przedłużenie funkcjonowania nadzwyczajnego mechanizmu wsparcia dla rynku owoców i warzyw o jeden rok i podziękowała Komisji za pozytywne rozważenie tego wniosku. Jednocześnie zwróciła się z prośbą o rozważenie objęcia tym poziomem wsparcia także producentów niezrzeszonych w organizacjach producentów owoców i warzyw.
- Polska poparła wniosek Estonii w zakresie ASF i postulowała o przyznanie nadzwyczajnych środków wsparcia na podstawie art. 220 ust. 1 lit. a) rozporządzenia PE i Rady nr 1308/2013 ze względu na rozszerzenie strefy objętej restrykcjami weterynaryjnymi z tytułu ASF, pomimo braku uzasadnienia sytuacją epizootyczną.
- Dużym ułatwieniem dla rolników byłoby wydłużenie o jeden miesiąc możliwości składania wniosków o płatności bezpośrednie oraz znaczącą pomocą w obliczu kryzysu rynkowego, wzorem roku poprzedniego, przyspieszenie wypłat zaliczek w ramach płatności bezpośrednich z podniesieniem progu do 75% i terminu do końca sierpnia.

Znaczącą pomocą dla rolników byłoby przyspieszenie wypłat zaliczek w ramach płatności bezpośrednich z podniesieniem progu do 75% i terminu do końca sierpnia

- Polska postulowała, aby jako źródło finansowania działań mających na celu poprawę sytuacji rynkowej, rozważyć środki z budżetu ogólnego, a jeśli nie będzie możliwe to z rezerwy kryzysowej.
- Polska wyraziła sprzeciw wobec zniesienia ceł antydumpingowych na nawozy, gdyż spowoduje to utratę tysięcy miejsc pracy w przemyśle nawozowym w Europie, a w szczególności w Polsce.
- Dla Polski jest nie do przyjęcia odroczenie dyskusji na temat trudnej sytuacji na rynkach rolnych do posiedzenia Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w czerwcu br., zgodnie z propozycją przedstawioną przez Prezydentkę.

Powyzsze postulaty byly rowniez podniesione przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi podczas wizyty Komisarza Phila Hogana w dniu 10 marca 2016 r. w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wiele z postulatow zgloszonych przez Polske na posiedzenie Rady UE ds. Rolnictwa i Rybolestwa znalazlo swoje odzwierciedlenie w konkluzjach ze spotkania w dniu 14 marca br. przygotowanych przez prezydencje holenderska, w ktorych zachecano KE do podjecia stosownych dzialan.

■ Stanowisko Polski w zwiazku z trudna sytuacja na rynkach rolnych

- Dobrowolne zarzadzanie podaza na podstawie art. 222 rozporzadzenia nr 1308/2013 przez organizacje producentow, ich zrzeszenia oraz organizacje miedzybranzowe i spoldzielnie – *Polska stoi na stanowisku, ze zaproponowany przez KE instrument dobrowolnego zarzadzania podaza mleka wdrazany rozporzadzeniami delegowanym i wykonawczym, powinien byc uzupelniony o wsparcie finansowe z budzetu UE.*

- Ewentualne wprowadzenie nowego mechanizmu doplat do prywatnego przechowywania wieprzowiny – *Polska popiera propozycje. Instrument powinien byc uruchomiony niezwlocznie.*

- Podwojenie limitow ilosciowych dla masla i OMP w ramach interwencji publicznej, tj. dla OMP ze 109 tys. ton do 218 tys. ton oraz dla masla z 50 tys. ton do 100 tys. ton – *Polska popiera propozycje, ktora zmierza w kierunku rozszerzenia wykorzystania siatki bezpieczenstwa i jednoczesnie wnioskuje o wzrost cen interwencyjnych. Polska apeluje o jak najszybsze przygotowanie przez KE projektu rozporzadzenia w tym zakresie, gdyz w przypadku OMP wyczerpany juz zostal dotychczasowy limit 109 tys. ton. Przejscie na tryb przetargowy, ktore nastapilo, moze wplywac na dalsze obnizanie cen rynkowych OMP i negatywnie rzutowac na ceny skupu mleka pfacone producentom.*

- Powolanie Obserwatorium Rynku Mięsa (wołowina i wieprzowina) – *Polska popiera propozycje. Jest ona zgodna z wnioskiem Polski.*

- Spotkanie przedstawicieli Wysokiego Szczebła z Grupą Zadaniową ds. Rolnych, która przyjrzy się sektorowi mleka, z ewentualnym rozważeniem rekomendacji związanych ze strukturą sektora – *Polska popiera propozycje.*

- Natychmiastowe zwiększenie budżetu na działania promocyjne w sektorze mleka i wieprzowiny w roku 2016 – *Polska popiera propozycje.*

- W zakresie negocjacji handlowych zobowiązanie do uwzględnienia zróżnicowanego traktowania pro-

duktów wrażliwych oraz otwierania nowych rynków – *Polska popiera propozycje.*

- Dalsze zaangażowanie Komisji we współpracę z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) w celu opracowania właściwych instrumentów finansowych – *Polska popiera propozycje.*

- Rozważanie przez Komisję mechanizmu kredytów eksportowych, które mogłyby stanowić uzupełnienie instrumentów stosowanych na podstawie przepisów krajowych, rozmowy z EBI – *Polska popiera propozycje. Konieczne jest poszukiwanie możliwości wspierania eksportu. Jednocześnie należy uruchomić możliwości stosowania refundacji wywozowych, zwłaszcza w sektorze wieprzowiny i mleka.*

- Dalsze działania ukierunkowane na zniesienie barier fitosanitarnych (Rosja) – *Polska popiera podjęcie powyższych działań. Jednocześnie należy zachować jednolite podejście do całego unijnego rynku, zwłaszcza w negocjacjach z Federacją Rosyjską.*

Polska popiera działania ukierunkowane na zniesienie barier fitosanitarnych i stoi na stanowisku, że konieczne jest zachowanie jednolitego podejścia do całego rynku unijnego, zwłaszcza w negocjacjach z Rosją

- Rozważanie przez Komisję wydłużenia nadzwyczajnych środków przewidzianych dla sektora owoców i warzyw do dnia 30 czerwca 2017 r., wprowadzonych w związku z embargiem rosyjskim – *Polska popiera propozycje.*

- Ewentualne wprowadzenie rozwiązań poprawiających funkcjonowanie systemu wycofań – *Polska uważa, że wysokość stawek pomocy udzielanej za wycofanie na cele inne niż bezpłatna dystrybucja, powinny być równe dla organizacji producentów i producentów niezrzeszonych w takich organizacjach. Za celowe uważamy również podwyższenie stawek wsparcia udzielanego w ramach mechanizmu, w szczególności w przypadku wycofań innych niż bezpłatna dystrybucja. Konieczne jest także uwzględnienie wprowadzenia w ramach nowego*

mechanizmu możliwości refundowania kosztów transportu również w przypadku operacji wycofania z przeznaczeniem na cele inne niż bezpłatna dystrybucja. Ponadto Polska zwraca się z wnioskiem, o umożliwienie dokonywania wypłat za operacje wycofania z rynku owoców i warzyw po ich realizacji. Aktualnie obowiązujące przepisy przewidują, że do przeliczenia kwoty pomocy z euro na walutę krajową, stosuje się kurs z dnia 30 czerwca 2016 r. W rezultacie nie ma możliwości wypłaty pomocy w walucie krajowej przed końcem czerwca br.

Ponieważ aktualnie obowiązujące przepisy przewidują, że do przeliczenia kwoty pomocy z euro na walutę krajową stosuje się kurs z 30 czerwca 2016 r., nie ma możliwości wypłaty pomocy w walucie krajowej przed końcem czerwca br.

- Przegląd pakietu mlecznego jesienią 2016 r. – Polska popiera propozycję.
- Tymczasowy wzrost pomocy państwa, która umożliwiłaby państwom członkowskim zapewnienie maksymalnej kwoty 15 000 euro na rolnika na rok bez zastosowania żadnego krajowego pułapu, dla gospodarstw „zamrażających” lub zmniejszających produkcję – Polska nie popiera ww. instrumentu w takim kształcie. Powyżej wymienione środki powinny pochodzić z budżetu UE. Jeśli środki z budżetu ogólnego nie mogą zostać wykorzystane, to należy rozważyć uruchomienie rezerwy kryzysowej.
- Dopłaty do prywatnego przechowywania dla produktów mlecznych – Polska nie zgłasza uwag. Program powinien być kontynuowany.
- Elastyczność w zakresie wcześniejszej wypłaty zaliczek w ramach płatności bezpośrednich – zdaniem Polski dużym ułatwieniem dla rolników będzie wydłużenie o jeden miesiąc możliwości składania wniosków o płatności bezpośrednie oraz znacząca pomocą w obliczu kryzysu rynkowego będzie, wzorem roku poprzedniego, przyspieszenie wypłat zaliczek w ramach płatności bezpośrednich z podniesieniem progu do 75% i terminu od końca sierpnia.
- Rozwój Obszarów Wiejskich – współpraca Komisji z państwami członkowskimi w sprawie dostosowania programów do sytuacji kryzysowych – zdaniem Polski idea postulatu jest słuszna. Odnosnie

narzędzi odnoszących się do rozwoju obszarów wiejskich Polska popiera mechanizm polegający na umożliwieniu tymczasowego zwiększenia elastyczności wdrażania programów rozwoju obszarów wiejskich – propozycje nr 5. IV. z dokumentu SG Rady 6284/16 w sprawie sytuacji na rynkach rolnych oraz związanych z nią instrumentów wsparcia. Sposobem dostosowania programów rozwoju obszarów wiejskich do sytuacji kryzysowej, niepewności na rynku i zmiennych uwarunkowań zewnętrznych, na które nie ma wpływu beneficjent, powinno być bardziej elastyczne podejście we wdrażaniu programów, umożliwiające szybką reakcję na niespodziewane zjawiska.

Strona Polska przypominała, że niezbędne są działania dla poprawy trudnej sytuacji w gospodarstwach z trzodą chlewną i producentów mleka. Powinny być one finansowane z budżetu UE, w tym w ramach dostępnego marginesu budżetowego lub ewentualnie z rezerwy kryzysowej. Polska zaznaczyła, że uwzględniając punkt 14 konkluzji Rady Europejskiej oraz punkt 17 dokumentu Non Paper KE po spotkaniu Rady Ministrów 14 marca 2016 r., chciałaby dokonać szybkiej zmiany PROW 2014-2020, by wykorzystać możliwości wsparcia działań inwestycyjnych o charakterze dostosowawczym i prewencyjnym w gospodarstwach z trzodą chlewną, znajdujących się na obszarze z ograniczeniami z tytułu ASF.

W wyniku m.in. ww. dyskusji KE, na wniosek Polski, zgodziła się na przedłużenie o jeden miesiąc, tj. do 15 czerwca br. ostatecznego terminu składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich i płatności obszarowych PROW za 2016 r.

Dodatkowo, Polska przyłączyła się do wspólnego wniosku Austrii, Cypru, Estonii, Francji, Grecji, Węgier, Irlandii, Łotwy, Litwy, Luksemburga, Rumunii i Słowenii dotyczącego Negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską a Mercosurem.

Współpraca bilateralna i wielostronna z państwami UE

■ Spotkania bilateralne z państwami Trójkąta Weimarskiego

- 7 kwietnia 2016 r. w Paryżu odbyło się spotkanie Ministra K. Jurgieła z Ministrem Rolnictwa, Leśnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego Francji Stéphanem Le Follem, podczas którego Minister Le Foll wyraził poparcie dla polskiego wniosku o przedłużenie terminu składania wniosków o przyznanie pomocy lub wniosków o płatność o 1 miesiąc, a także wnio-

sku dotyczącego zmodyfikowania zasad realizacji planowanego mechanizmu wsparcia dla producentów owoców i warzyw. Obaj ministrowie zgodzili się, że bardzo ważne znaczenie dla sytuacji rolników w UE będzie miała dyskusja dotycząca przeglądu obecnej Wspólnej Polityki Rolnej oraz jej kształtu po roku 2020, w kontekście planowanego przeglądu Wieloletnich Ram Finansowych. Obaj ministrowie wyrazili wolę kontynuowania współpracy również w formule Trójkąta Weimarskiego.

Przedstawiciele kierownictwa resortu rolnictwa aktywnie uczestniczyli we współpracy bilateralnej i wielostronnej z państwami UE

- 19 kwietnia 2016 r. odbyło się spotkanie z Christianem Schmidtem – Ministrem ds. Wyżywienia i Rolnictwa RFN. Szefowie resortów rolnictwa Niemiec i Polski rozmawiali na temat aktualnej sytuacji na rynkach rolnych, przeglądu i przyszłości WPR, priorytetów rozwoju obszarów wiejskich oraz pogłębieniu współpracy w formule Trójkąta Weimarskiego, jak również o ich udziale w Polsko-Niemieckich Konsultacjach Międzyrządowych (w dniu 22 czerwca 2016 roku w Berlinie) w związku z obchodami 25-lecia zawarcia Traktatu pomiędzy Republiką Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Ministrowie rolnictwa odnieśli się do propozycji KE (z 21 marca br.), dotyczących działań stabilizacyjnych na rynkach mleka i wieprzowiny oraz owoców i warzyw. Dobrowolne ograniczanie produkcji mleka na poziomie gospodarstw nie znajduje poparcia, zarówno w Warszawie, jak i w Berlinie.

W wyniku rozmów w Paryżu (7 kwietnia 2016 r.) i w Berlinie (19 kwietnia 2016 r.), w dniu 9 czerwca 2016 w Warszawie roku planowane jest spotkanie Ministrów Rolnictwa państw Trójkąta Weimarskiego, którego celem będzie zbliżenie stanowisk Polski, Francji i Niemiec (przed czerwcową Radą Ministrów UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa AGRIFISH) w zakresie działań koniecznych do podjęcia w ramach stabilizacji trudnej sytuacji na rynkach rolnych.

■ Grupa Wyszehradzka plus, spotkania bilateralne z państwami GV4

- 14 marca 2016 r., w ramach posiedzenia Rady AGRIFISH w Brukseli, odbyło się spotkanie Ministrów Rolnictwa Grupy Wyszehradzkiej oraz Bułgarii, Rumunii, Słowenii, Austrii i Francji w związku z trudną sytuacją na rynkach rolnych. Podczas spotkania wypracowano wspólne postulaty dotyczące stabilizacji sytuacji na rynkach rolnych tj.: nadzwyczajna pomoc finansowa dla producentów mleka, wieprzowiny oraz owoców i warzyw; wzrost cen interwencyjnych; zwiększenie pomocy *de minimis*; wsparcie dla producentów z odległych regionów zbytu ze względu na koszty transportu mleka; rezerwa budżetowa jako źródło finansowania instrumentów wsparcia rynków; rozważenie regulacji podaży mleka.

- 29 kwietnia 2016 r. w Pradze odbyło się spotkanie Ministrów Rolnictwa państw Grupy Wyszehradzkiej poszerzonej o Austrię, Bułgarię, Rumunię i Słowenię (GV4+4). Wiodącym tematem była bieżąca sytuacja na rynkach rolnych, szczególnie w zakresie sektora mleka, wieprzowiny i cukru. W dyskusji, Polska zaznaczyła zadowolenie z szybkiego przygotowania projektu rozporządzenia zmieniającego limity interwencyjne na przetwory mleczne, mając nadzieję, że jak najszybciej zostaną uruchomione dopłaty do prywatnego przechowywania wieprzowiny. Ponadto, Polska podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w zakresie działań prowadzących do zniesienia embarga i ponownego otwarcia rynku rosyjskiego na produkty rolne UE, wskazując, iż ponowne otwarcie rynku rosyjskiego musi dotyczyć wszystkich państw UE w myśl europejskiej solidarności. Podczas rozmów poruszone zostały także kwestie związane z funkcjonowaniem sektora cukru. Polska zwróciła się do państw GV4+4 z prośbą o poparcie stanowiska dotyczącego utrzymania systemu kwot w sektorze cukru po 30 września 2017 r. W kontekście przygotowywanej wspólnej deklaracji Minister Jurgiel w imieniu Polski podniósł konieczność wprowadzenia wyraźnego zapisu dotyczącego wezwania KE do przeprowadzenia głębszej i szerzej zakrojonej ewaluacji Wieloletnich Ram Finansowych 2014-2020 w celu wyasygnowania dodatkowych środków – taki zapis jest kluczowy dla reagowania na obecną sytuację kryzysową na rynku. Jednocześnie, podkreślił potrzebę zapewnienia przez WPR równych warunków konkurencji na jednolitym rynku UE.

■ Spotkania bilateralne z państwami Grupy Wyszehradzkiej

- 16 stycznia 2016 r., w ramach Międzynarodowych Targów Zielony Tydzień w Berlinie, odbyło się

spotkanie Ministra K. Jurgieła z ministrem rolnictwa Węgier, Sándor'em Fazekas'em. Minister Jurgiel zwrócił się z prośbą o poparcie przez Węgry polskich postulatów zgłaszanych na forum UE, dotyczących uproszczenia WPR. Poinformował, że w najbliższym czasie Polska przygotowuje wystąpienie do Komisarza Hogana odnośnie trudnej sytuacji

Polska opowiada się przeciwko GMO w produkcji rolniczej

na rynku wieprzowiny i mleka i podkreślił, że liczy w tej sprawie na poparcie strony węgierskiej. Podkreślono zbieżność stanowisk obu krajów w kwestiach GMO (Polska opowiada się przeciwko GMO w produkcji rolniczej oraz proponuje stworzenie wspólnych i jednolitych przepisów, które dałyby możliwość znakowania produktów „wolne od GMO”). Rozmowy dotyczyły również wyników Konferencji Ministerialnej WTO w Nairobi, która odbywała się w połowie grudnia 2015 r.

- 14 marca 2016 r. w Brukseli odbyło się także spotkanie Ministra Jurgieła z Marianem Jurečką, ministrem rolnictwa Republiki Czeskiej, aktualnie przewodniczącej pracom Grupy Wyszehradzkiej. Celem spotkania było zbliżenie stanowisk Polski i Republiki Czeskiej w odniesieniu do propozycji działań na rynku mleka i wieprzowiny, przedłożonych do KE. Ministrowie potwierdzili zgodność podejścia w tym zakresie, opowiadając się jednocześnie, w kontekście płatności związanych z produkcją, za podniesieniem maksymalnego możliwego wykorzystania koperty finansowej w ramach systemu płatności bezpośrednich WPR, z obecnego poziomu 13% + 2% do poziomu 20%. Trudna sytuacja na rynkach rolnych, w tym w szczególności mleka i wieprzowiny, sprawiła, że jednym z tematów wiodących polskiej prezydencji w Grupie Wyszehradzkiej (1 lipca 2016 r. – 30 czerwca 2017 r.) będzie inicjowanie dyskusji i podejmowanie inicjatyw

na rzecz wypracowywania w gronie państw Grupy Wyszehradzkiej skutecznych rozwiązań i mechanizmów na rzecz stabilizacji rynków.

- 11 kwietnia 2016 r. w Brukseli odbyło się spotkanie z Gabrielą Mateáną, nowo powołaną minister rolnictwa i rozwoju wsi Republiki Słowackiej, która w II połowie 2016 roku obejmie półroczne przewodnictwo w Radzie UE. Omówione zostały polskie priorytety w obszarze rolnictwa w trakcie polskiego przewodnictwa w Grupie Wyszehradzkiej. Minister Jurgiel zwrócił się z prośbą o dalszą konstruktywną współpracę na forum UE w celu jak najszybszego wdrożenia działań stabilizujących na rynku mleka i wieprzowiny. Priorytetem obu ministrów będzie przegląd WPR 2014-2020.

Informacja na temat prac legislacyjnych dot. projektu rozporządzenia PE i Rady w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków dot. handlu zwierzętami hodowlanymi i ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu oraz ich przywozu do UE oraz zmieniającego dyrektywy 89/608/EWG, 90/425/EWG oraz 91/496/EWG w zakresie odniesień do przepisów zootechnicznych.

Wiele uwag zgłoszonych przez delegację polską w trakcie prac nad przedmiotowym projektem zostało uwzględnionych. Wejście w życie rozporządzenia skutkować będzie wzmocnieniem roli związków hodowców lub innych podmiotów uznanych do prowadzenia ksiąg hodowlanych, które uzyskają również większą swobodę w wyznaczaniu kierunków, w jakich prowadzić będą one hodowlę poszczególnych gatunków i ras zwierząt, a także w określaniu metod prowadzenia oceny wartości użytkowej i hodowlanej zwierząt. Związki będą mogły również w większym stopniu określać wymagania jakie musi spełniać materiał biologiczny wykorzystywany w rozrodzie zwierząt, zarówno ten wyprodukowany w kraju, jak i przywieziony z państw UE i krajów trzecich. Przepisy nowego rozporządzenia pozwolą również na wzmocnienie nadzoru nad związkami hodowców lub innymi podmiotami uznany do prowadzenia ksiąg hodowlanych lub rejestrów świń w zakresie przestrzegania nowego prawodawstwa zootechnicznego. Przewiduje się, że przepisy te zostaną ostatecznie przyjęte w drugiej połowie 2016 r.

Udział w (wybranych) pracach Grup Roboczych i Komitetów Rady UE i KE

■ **Komitet ds. Rozwoju Obszarów Wiejskich KE (18.11.2015 r., 16.12.2015 r., 17.02. 2016 r. i 16.03.2016 r.) oraz posiedzenia Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa**

Głównym zakresem prac w ramach ww. spotkań było **uproszczenie procedur i zapewnienie skutecznych mechanizmów umożliwiających efektywne wykorzystanie środków WPR na lata 2014-2020**. W odniesieniu do legislacji UE, Polska przedstawiła następujące propozycje uproszczeń przepisów UE zgłaszane w ramach prac na posiedzeniach Komitetu ds. Rozwoju Obszarów Wiejskich (RDC):

Uproszczenie procedur i zapewnienie skutecznych mechanizmów umożliwiających efektywne wykorzystanie środków WPR w latach 2014-2020 było głównym zakresem prac w ramach spotkań Grup Roboczych i Komitetów Rady UE i KE

- Zmiana przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji nr 808/2014, dotyczących obowiązku beneficjentów działań obszarowych PROW 2014-2020 w zakresie informowania opinii publicznej o pomocy otrzymanej z EFRROW. Polska zaproponowała wyłączenie z ww. obowiązku informacyjnego działań obszarowych PROW 2014-2020. Nałożenie na beneficjentów działań obszarowych, takich jak Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, Rolnictwo ekologiczne, Płatności ONW oraz płatności zalesieniowe PROW 2014-2020, obowiązku informacyjnego, w ocenie Polski, prowadzi do nadmiernego obciążenia beneficjentów i jest sprzeczne z procesem uproszczenia WPR. Komisja Europejska przychyliła się do zaproponowanych zmian, proponując stosowne rozwiązania w nowelizowanym rozporządzeniu 808/2014.
- Zmiana przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji nr 808/2014 w zakresie informowania opinii publicznej o pomocy otrzymanej z EFRROW dla pozostałych wymaganych operacji. Polska zaproponowała zwiększenie pułapu wsparcia, od którego beneficjent zobowiązany byłby do promocji i reklamy wspartych operacji. Polska zaproponowała, by dolny

próg został określony na poziomie 50 tys. euro – dla tablic informacyjnych oraz 500 tys. euro dla tablic reklamowych – na wzór rozwiązań z okresu 2007-2013.

Komisja Europejska uwzględniła proponowane rozwiązania w nowelizowanym rozporządzeniu 808/2014.

- Zmiana rozporządzenia wykonawczego Komisji nr 808/2014, umożliwiająca trzykrotną modyfikację programu rozwoju obszarów wiejskich w ciągu roku kalendarzowego.

Wniosek ten był wielokrotnie zgłaszany przez stronę polską. Uzyskał on również szerokie poparcie pozostałych państw członkowskich.

- Polska zaproponowała zmiany w załączniku V rozporządzenia 808/2014, polegające na wykreśleniu obowiązku wykonywania pierwszej ewaluacji Programu już w 2017 r.

- Zmiana w podejściu do sposobu przekazywania pierwszego sprawozdania rocznego. Polska zaproponowała umożliwienie przekazania sprawozdania rocznego z realizacji PROW 2014-2020 (za lata 2014-2015) jako załącznika w SFC (w wersji pdf).

- Zobowiązania dotyczące sprawozdawczości dla EPI powinny być zawarte w krajowych przepisach wdrażających działanie (Współpraca), a także w treści umowy, zawieranej indywidualnie z każdą grupą. Przepisy powinny umożliwić uzyskanie informacji charakteryzującej każdą grupę operacyjną na początku jej powstania oraz na zakończenie realizacji operacji.

■ **Stały Komitet ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz, Sekcja Genetycznie Zmodyfikowana Żywność i Pasze oraz Zagrożenia dla Środowiska (18.11.2015 r.)**

Zgodnie ze stanowiskiem Rządu RP z 2008 r. w sprawie GMO, przedstawiciel Polski biorąc udział w głosowaniu na forum instytucji UE wyrażał zawsze negatywne stanowisko w zakresie zezwalania na wprowadzane do obrotu GMO jako żywność, pasze lub inne produkty.

■ **Grupa Robocza Ekspertów Weterynaryjnych – Zdrowie Zwierząt (30.11.2015 r., 4-5.02, 8-9.03 oraz 14-15.04.2016 r.)**

W czasie spotkań omawiano wniosek: Rozporządzenie PE i Rady w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych COM (2014) 558, który zastąpi dotychczasową dyrektywę 2001/82/WE PE i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do weterynaryjnych produktów leczniczych, transponowaną do ustawy

z dnia 6 września 2001 r. – *Prawo farmaceutyczne* (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.).

■ Grupa Robocza ds. Kodeksu Żywnościowego (27.01.2016 r.)

Spotkanie miało na celu przygotowanie Państw Członkowskich UE do udziału w 22. sesji Komitetu Komisji Kodeksu Żywnościowego FAO/WHO ds. Kontroli Żywności w Importie i Eksporcie oraz Systemów Certyfikacji (CCFICS). Przedstawiciele Polski poparli stanowiska zaprezentowane przez KE w odniesieniu do następujących dokumentów:

- Projekt zasad i wytycznych w zakresie wymiany informacji pomiędzy państwami (w tym za pośrednictwem kwestionariuszy) w celu ułatwienia importu oraz eksportu żywności;
- Proponowany projekt wytycznych w zakresie monitoringu wydajności krajowych systemów kontroli żywności;
- Rewizja zasad i wytycznych w zakresie wymiany informacji w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa żywności (CAC/GL 19-1995);
- Proponowany projekt rewizji wytycznych w sprawie wymiany informacji pomiędzy państwami w przypadku odrzucenia żywności importowanej (CAC/GL 25-1997).

■ Spotkanie przygotowujące do Komitetu ds. Środków Sanitarnych i Fito-sanitarnych WTO (Komitet SPS WTO) (17.02.2016 r.)

Posiedzenie Komitetu SPS odbyło się w dniach 16-17 marca 2016 r. w Genewie. Podczas posiedzenia w dniu 17 lutego br. przedstawiciel Polski zgłosił po raz trzeci w ramach punktu STC (Specyficzne Skargi Handlowe – *Specific Trade Concerns*), w odniesieniu do Chin i Korei, kwestię ograniczeń importowych stosowanych przez ww. kraje ze względu na afrykański pomór świń (nieuznawanie regionalizacji Polski).

■ Komitet ds. Funduszy Rolnych (w okresie od 18.11.2015 r. do 30.04.2016 r. odbyło się 6 posiedzeń)

Na posiedzeniach Komitetu były opiniowane comiesięczne płatności w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (I filar), dyskutowane, opiniowane i przyjmowane akty wykonawcze.

■ Spotkania Grup Roboczych i Komitetów Rady UE dotyczące spraw związanych z hodowlą i ochroną roślin

- 3 spotkania **Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz w sekcji legislacja środków ochrony roślin** – wpływ na proces decyzyjny Komisji Europejskiej w zakresie zatwierdzania substancji czynnych;

- 4 spotkania **Komitetu Regulacyjnego ds. Produkcji Ekologicznej** – prezentacja polskich rozwiązań w sprawie laboratoriów urzędowych i referencyjnych oraz zakresu analiz wykonywanych przez te laboratoria i ich wpływ na działanie systemu nadzoru produkcji ekologicznej, przedstawienie działań podjętych w sprawach wykrytych naruszeń stwierdzonych w produktach z Polski;

- 2 spotkania **Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz w sekcji ds. materiału siewnego i rozmnożeniowego** – zmiana prawodawstwa na poziomie UE w zakresie wymagań dotyczących wytwarzania i jakości materiału siewnego;

- 1 spotkanie **Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz w sekcji ds. materiału szkółkarskiego** – wdrażanie nowego prawodawstwa w zakresie wytwarzania i jakości materiału szkółkarskiego;

- 3 spotkania **w ramach Grupy Roboczej ds. umów międzynarodowych AGRI-HELCOM** – wpływ na procesy decyzyjne związane z realizacją Deklaracji Helsińskiej HELCOM z 2013 r. oraz możliwością renegotjacji celów redukcyjnych dla azotu i fosforu HELCOM tzw. MAI/CAR.

■ Komitet ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych (WORR) oraz Grup Ekspertów dot. rynku cukru, upraw polowych, rynku wina, owoców i warzyw oraz mleka

Posiedzenia **Komitetu ds. WORR** dotyczyły istotnych dla naszego kraju kwestii m.in. importu zbóż z Ukrainy, konieczności traktowania cukru i wyrobów o jego dużej zawartości jako produktów wrażliwych, prognoz kształtowania się sytuacji na rynku. W styczniu br. podjęto decyzję o uruchomieniu II transzy wywozu cukru pozakwotowego z UE, mając na uwadze stabilizację sytuacji na rynku cukru i zapewnienie producentom możliwości zaspodarowania nadwyżek produkcyjnych. Ponadto

Polska jest przeciwna przyznawaniu preferencji w imporcie ziarna zbóż na rynek UE

Polska prezentuje stanowisko dotyczące potrzeby utrzymania systemu kwot produkcyjnych w sektorze cukru po 2017 r., jako mechanizmu gwarantującego ochronę stabilizację tego rynku w przyszłości.

17 grudnia 2015 r. odbyło się **spotkanie Grupy Ekspertów ds. rynków rolnych (podgrupa ds. rynku zbóż)** poświęcone zmianom przepisów w zakresie zarządzania kontyngentami dla Hiszpanii i Portugalii na bezcłowy przywóz ziarna kukurydzy i sorgo. Podczas posiedzenia, mając na uwadze ochronę rynku wewnętrznego, Polska prezentowała stanowisko, że jest przeciwna przyznawaniu preferencji w imporcie ziarna zbóż na rynek UE oraz liberalizacji handlu z krajami trzecimi.

Przedmiotem dyskusji w ramach spotkań **Grupy Ekspertów ds. przyszłości rynku cukru** jest wymiana poglądów na temat przepisów wykonawczych, jakie powinny obowiązywać po zniesieniu kwotowania produkcji cukru. Niezależnie od powyższego, Polska prezentuje stanowisko utrzymania systemu kwotowania produkcji cukru po 2017 roku, jako gwarantujące stabilizację tego rynku i bezpieczeństwo gospodarowania plantatorów buraków cukrowych.

Posiedzenie **Grupy Ekspertów ds. rynków rolnych (podgrupa ds. rynków polowych)** dotyczyło przede wszystkim dyskusji nad projektem rozporządzenia delegowanego KE zmieniającego Załącznik X do rozporządzenia (UE) Nr 1308/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady ws. warunków zakupu buraków cukrowych w porozumieniach branżowych w sektorze cukru od 1 października 2017 r. Polska poparła wydanie przez Komisję Europejską przepisów uzupełniających istniejące uregulowania dotyczące porozumień branżowych, podkreślając duże znaczenie proponowanych rozwiązań dla funkcjonowania rynku. Zdaniem Polski, w celu ujednolicenia podejścia na rynku cukru, przepis powinien dotyczyć podziału różnicy między ustaloną na stałym poziomie ceną bazową a rzeczywistą ceną sprzedaży cukru. Stosowanie podziału wartości ze sprzedaży cukru powinno być również obligatoryjne, a nie fakultatywne. Ponadto powinno znaleźć się w nich upoważnienie dla państwa członkowskiego do określenia podziału wartości ze sprzedaży cukru między producentów cukru i plantatorów buraków cukrowych, obowiązującego w przypadku braku porozumienia branżowego.

Na posiedzeniach Komitetu ds. WORR (podgrupa ds. rynku wina) trwa dyskusja nad aktami delegowanymi oraz wykonawczymi, które zastąpią rozporządzenia wdrażające UE w zakresie rynku wi-

na. W ramach ww. zmian przepisów, zgodnie z projektami dokumentów, zostaną wprowadzone rozwiązania sprzyjające rozwojowi produkcji wina w Polsce.

W ramach posiedzeń **dot. rynku owoców i warzyw** przedstawiciele MRiRW brali udział w dyskusji i zgłaszali uwagi do dwóch projektów przepisów: *rozporządzenia delegowanego uzupełniającego rozporządzenie PE i Rady (UE) nr 1308/2013* w zakresie rynku owoców i warzyw oraz wdrażającego je rozporządzenia wykonawczego Komisji. Prace nad ww. przepisami podjęto w celu dostosowania prawodawstwa UE do Traktatu z Lizbony. Uwagi Polski dotyczyły realizacji działań środowiskowych w ramach programów operacyjnych organizacji producentów owoców i warzyw, uznawania zrzeszeń oraz rewizji stawek za produkty wycofywane z rynku.

Na spotkaniu w dniu 19 kwietnia 2016 r. Komisja przedłożyła projekt przepisów ustanawiających kolejną (piątą) tranzę wsparcia w związku z przedłużeniem rosyjskiego embarga. MRiRW zgłosiło następujące postulaty:

- zrównanie stawek za przeprowadzone operacje wycofania z rynku oferowanych producentom niezrzeszonym ze stawkami przewidzianymi dla organizacji producentów;
- weryfikacja stawek wsparcia, w szczególności za operacje wycofania z przeznaczeniem innym niż bezpłatna dystrybucja;
- możliwość refundacji kosztów transportu produktów wycofywanych na przeznaczenia inne niż bezpłatna dystrybucja.

Aktualny stan wydatków w ramach programu „Owoce i warzywa w szkole” był tematem marcowego spotkania Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych

Innymi tematami posiedzeń były przepisy dotyczące programu *Owoce i warzywa w szkole* oraz aktualny stan wydatków w ramach tego programu. Podczas spotkania Komitetu w dniu 15 marca 2016 r. MRiRW zagłosowało za przyjęciem decyzji wykonawczej Komisji w sprawie ostatecznego przydziału

pomocy UE na ten program za okres od 1 sierpnia 2016 r. do 31 lipca 2017 r. – Polsce przydzielono 17 391 011 euro, co stanowi trzeci co do wielkości budżet przyznany na realizację tego programu w UE.

■ Komitet ds. Wspólnej Organizacji Rynków oraz Grup Ekspertów oraz Grupy Roboczej G6 – dot. rynku produktów zwierzęcych

Efektom prac było uzgodnienie przepisów określających wspólne szczegółowe zasady wdrażania interwencji publicznej i dopłat do prywatnego przechowywania oraz systemu pozwoleń na przywóz i wywóz produktów rolnych, w podziale na przepisy delegowane i wykonawcze. W ramach prac Komitetu **przyjęto rozporządzenie uruchamiające dopłaty do prywatnego przechowywania wieprzowiny (rozporządzenie nr 2015/2334) z dniem 4 stycznia 2016 r.**

Przyjęte zostały również przepisy zezwalające uznanym organizacjom producentów, ich zrzeszeniom, uznanym organizacjom międzybranżowym, jak również spółdzielniom mleczarskim, na **dobrowolne zawieranie porozumień i wydawanie decyzji w zakresie tymczasowego ograniczania produkcji mleka.**

Ponadto, w II połowie kwietnia 2016 r. **przeprowadzono przetarg na skup interwencyjny OMP**, w którym KE przyjęła wszystkie przedłożone oferty, z czego polscy przedsiębiorcy zgłosili ponad 3 tys. ton (ok. 13% wszystkich ilości OMP w ofertach).

1.3. Zapewnienie warunków równej konkurencji na rynkach światowych

Kontrola i nadzór obrotu produktów rolno-spożywczych importowanych do Polski

W kwestii obrotu produktami rolno-spożywczymi szczególnie istotne jest utrzymanie ochrony unijnego rynku przed nadmiernym importem z krajów trzecich. Dlatego też MRiRW prezentuje stanowisko, że większość surowców i wyrobów należy uznać za towary wrażliwe oraz wyłączyć je z liberalizacji handlu. Odnośnie do sektora zbóż liberalizacja handlu spowodować może zwiększony napływ zbóż podstawowych do UE, co przełoży się negatywnie na zapotrzebowanie na zboża krajowej produkcji, a tym samym na finansową kondycję unijnych, w tym polskich, producentów zbóż. Ponadto surowiec tytoniowy, mleko, mięso, warzywa i owoce należy uznać za towary wrażliwe oraz wyłączyć je z liberalizacji handlu.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678 z późn. zm.) artykuły rolno-spożywcze przywożone z państw niebędących członkami Unii Europejskiej, z wyłączeniem państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy

MRiRW prezentuje stanowisko, że większość surowców i wyrobów, w tym mleko, mięso, warzywa i owoce, należy wyłączyć z liberalizacji handlu

o Europejskim Obszarze Gospodarczym, mogą być dopuszczone do obrotu w rozumieniu przepisów prawa celnego, pod warunkiem przeprowadzenia kontroli jakości handlowej przez organ IJHARS. Kontroli na granicy podlegają również importowane świeże owoce i warzywa, dla których określone zostały standardy Unii Europejskiej.

IJHARS, do którego zadań ustawowych należy m.in. kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przywożonych z państw niebędących członkami UE, z wyłączeniem państw członkowskich EFTA, przeprowadził w 2015 roku 27 487 kontroli artykułów przywożonych do Polski, co stanowiło 34,7% ilości wszystkich kontroli przeprowadzonych przez Inspekcję w 2015 r.

Pomoc organizacjom producentów i przetwórców w zapewnieniu większego udziału polskich artykułów rolno-spożywczych w obrocie międzynarodowym

Wobec utraty tradycyjnych rynków zbytu dla polskiej żywności (świeżych owoców i warzyw) na skutek ograniczeń importowych wprowadzonych przez Federację Rosyjską, konieczne było podjęcie działań umożliwiających eksport tych towarów na rynki alternatywne.

W związku z powyższym wystosowano do właściwych służb Indonezji wnioski aplikacyjne w sprawie uznania systemu nadzoru nad bezpieczeństwem żywności w Polsce, celem umożliwienia eksportu ja-

blek i borówek do Indonezji. Złożony został także wniosek, wraz z wymaganą dokumentacją, do USA o umożliwienie wysyłki polskich sadzonek truskawki. Ponadto kontynuowano współpracę z odpowiednimi służbami państw trzecich, w związku z wcześniej złożonymi wnioskami o dopuszczenie polskich jabłek na rynek Chin, Kostaryki i USA oraz gruszek na rynek USA. Instytuty branżowe, nadzorowane przez MRiRW, przygotowują także dokumentację niezbędną do złożenia wniosku o dopuszczenie: cebuli i czereśni na rynek Tajwanu; nasion ogórka na rynek Meksyku; fasoli na rynek Argentyny; jabłek na rynek Wenezueli; mąki pszennej, żytniej i orkiszowej na rynek Chin; pszenicy na rynek Meksyku; mrożonych owoców (jagody, maliny, śliwki, agrest, aronia, borówka wysoka) na rynek Chin.

Wystąpienie z wnioskiem o otwarcie na kraje trzecie rynków zbytu dla przetworzonego białka zwierzęcego przeżuwaczy

W trakcie posiedzenia grupy roboczej Komisji Europejskiej ds. TSE w dniu 24 czerwca 2015 r. w Brukseli dyskutowano na temat przyszłej strategii UE wobec systemu kontrolowania BSE, na podstawie dokumentu roboczego KE dotyczącego stanu zaawansowania realizacji *Mapy Drogowej TSE 2* i ewentualnych zmian środków kontroli TSE w UE. Jedno z zagadnień tematycznych dokumentu dotyczyło *feed banu*, tj. zakazu stosowania pasz z dodatkiem białka zwierzęcego w żywieniu zwierząt gospodarskich. Plan prac KE w tym zakresie obejmuje ewentualne możliwości stosowania różnych rodzajów przetworzonego białka zwierzęcego (PAP) oraz ograniczanie restrykcji związanych z zakazem poprzez stosowanie PAP-drobiowego w żywieniu trzody chlewnej i stosowanie PAP z trzody chlewnej w żywieniu drobiu.

Zgodnie z decyzją Komisji z dnia 29 czerwca 2007 r. nr 2007/453/WE ustanawiającą status BSE państw członkowskich i krajów trzecich lub ich regionów zgodnie z ryzykiem wystąpienia BSE, Polska należy do krajów o kontrolowanym ryzyku BSE. Ten sam status ma jeszcze 7 państw członkowskich Unii Europejskiej.

1.4. Przegląd WPR w 2016 r. oraz wizja WPR i PS UE po 2020 r. z punktu widzenia Polski

W styczniu 2016 r. w MRiRW rozpoczęto działania, zmierzające do przygotowania kierunkowego stanowiska i argumentacji względem oceny obecnej WPR i przyszłych zmian tej polityki. W związku z tym,

zarządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, powołano *Zespół wspierający prace w zakresie przeglądu Wspólnej Polityki Rolnej w latach 2014-2020 i opracowania propozycji Polski dotyczących tej polityki po roku 2020*. W wyniku prac określono elementy polskiej wizji WPR, która powinna:

WPR powinna zapewniać równe warunki konkurencji na jednolitym rynku, co wymaga wyrównania wsparcia bezpośredniego

- zapewniać skuteczną realizację traktatowych celów WPR, zwłaszcza w zakresie stabilizacji rynków – instrumenty wspólnej organizacji rynków rolnych powinny być aktywnie wykorzystywane, aby skutecznie przeciwdziałać sytuacjom kryzysowym;
  - zapewniać równe warunki konkurencji na jednolitym rynku – co wymaga wyrównania wsparcia bezpośredniego;
  - niwelować różnice w rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w UE – poprawa spójności społeczno-gospodarczej nadal powinna być jednym z priorytetów WPR;
  - dobrze służyć rozwojowi małych i średnich gospodarstw rodzinnych, które decydują o żywotności obszarów wiejskich w UE i ich zrównoważonym rozwoju;
  - uwzględniać zmiany w ramach innych polityk UE, które wpływają na warunki funkcjonowania rolnictwa i obszarów wiejskich – rozwiązania w ramach innych polityk UE nie mogą pogarszać warunków ekonomicznych i sytuacji dochodowej rolników;
  - być polityką prostą, przejrzystą oraz ograniczającą w jak największym stopniu koszty administracyjne.
- MRiRW zaplanowało też włączenie spraw dotyczących przyszłej WPR do priorytetów polskiej prezydencji w pracach Grupy Wyszehradzkiej (lipiec 2016 r. – czerwiec 2017 r.).

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest również zaangażowany w prace międzyresortowego Zespołu ds. *przeglądu Wieloletnich Ram Finansowych budżetu Unii Europejskiej na lata 2014-2020 i negocjacji Wieloletnich Ram Finansowych po 2020 roku*, powołanego przez Ministra Spraw Zagranicznych.

Bieżący monitoring realizacji WPR oraz przedstawienie wniosków w zakresie zmian

Do najważniejszych efektów działań, które były podejmowane przez MRiRW w okresie od listopada 2015 r. w przedmiotowym zakresie należy zaliczyć znowelizowanie:

- rozporządzeń w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania *Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne* objętego PROW na lata 2014-2020 oraz w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania *Program rolnośrodowiskowy* objętego PROW na lata 2007-2013, w których wprowadzono m.in. zmiany zmniejszające obciążenia administracyjne dla rolników oraz usprawniające dalsze wdrażanie działania, a także wpływające na bardziej elastyczną realizację podjętych zobowiązań;

W działaniu „Rolnictwo ekologiczne” PROW 2014-2020 wprowadzono m.in. zmiany zmniejszające obciążenia administracyjne dla rolników

- rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania *Rolnictwo ekologiczne* objętego PROW na lata 2014-2020, w którym wprowadzono m.in. zmiany zmniejszające obciążenia administracyjne dla rolników oraz pozwalające w większym zakresie wykorzystać potencjał prowadzenia gospodarstwa metodami rolnictwa ekologicznego;
- rozporządzenia MRiRW w sprawie szczegółowych wymagań, jakie powinny spełnić wnioski w sprawach dotyczących płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, w którym umożliwiono rolnikom dokonywanie modyfikacji wniosku w ramach zazielenienia polegającej na zmianie uprawy. Zmiana rozporządzenia związana była z wejściem w życie rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2015/2333 z dnia 14 grudnia 2015 r.;
- rozporządzenia MRiRW w sprawie wyznaczenia trwałych użytków zielonych wartościowych pod

względem środowiskowym. Nowelizacja była związana z ustanowieniem w okresie od 21 listopada 2014 r. do 31 października 2015 r. kolejnych planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000;

- rozporządzenia MRiRW w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska. Nowelizacja miała charakter techniczny i polegała na aktualizacji obszarów zagrożonych erozją wodną w wyniku nadania nowych numerów obrębom geodezyjnym;
- rozporządzenia MRiRW w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach działania *Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów* objętego PROW na lata 2014-2020, w którym dokonano modyfikacji zasad wdrażania działania zalesieniowego PROW 2014-2020 w celu uproszczenia procedur ubiegania się o przyznanie pomocy.

Propozycje Polski zmian WPR w ramach przeglądu WPR i PS w 2016 r.

Resort rolnictwa aktywnie uczestniczy w prowadzonej na forum UE dyskusji nad zmianami WPR w zakresie płatności bezpośrednich oraz płatności obszarowych PROW, opowiadając się za wprowadzeniem lepszych i prostszych rozwiązań dla rolników oraz administracji. W ramach dotychczasowych prac doprowadzono do wprowadzenia korzystnych zmian polegających na:

- zniesieniu obowiązku informacyjnego dla działań obszarowych PROW 2014-2020 tj. *Działania rolno-środowiskowo-klimatyczne*, działania *Rolnictwo ekologiczne* oraz działania zalesieniowego;
- braku sankcji za zadeklarowanie większej powierzchni/liczby zwierząt niż obowiązujący limit określony przez państwo członkowskie (zmiana przepisów rozporządzenia (UE) nr 640/2014).

Wypracowanie wizji WPR i PS UE po 2020 r.

MRiRW przygotowało informację na temat planów i propozycji zmian dotyczących WPR po roku 2020, prezentowaną podczas Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sejmu RP. Propozycje dotyczyły priorytetów Polski w dyskusji nad *Przeglądem Wspólnych Ram Finansowych*.

W odniesieniu do zadań związanych z bieżącym monitoringiem WPR, zgodnie z rozporządzeniem PE i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. oraz ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu

Zaproponowany przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi pakiet zmian PROW 2014-2020 został w kwietniu br. zaakceptowany przez Komisję Europejską

rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. poz. 349), Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi jako instytucja zarządzająca PROW, do dnia 30 czerwca każdego roku, począwszy od 2016, przedstawia Komisji Europejskiej roczne sprawozdania z realizacji Programu.

Poza sprawozdawczością do KE, MRiRW w każdym kwartale przekazuje także do Ministerstwa Rozwoju wkłady do sprawozdań z realizacji *Planu działań na rzecz zwiększenia efektywności i przyspieszenia realizacji programów w ramach Umowy Partnerstwa 2014-2020*, a także informacje dotyczące monitorowania wskaźników zawartych w *Ramach wykonania PROW 2014-2020*, na potrzeby przygotowania przez Ministerstwo Rozwoju ww. sprawozdania.

1.5. Uproszczenie procedur i zapewnienie skutecznych mechanizmów umożliwiających efektywne wykorzystanie środków WPR na lata 2015-2020

Uproszczenia przepisów UE zgłaszane w ramach prac na posiedzeniach Komitetu ds. Rozwoju Obszarów Wiejskich

Polska przedstawiła następujące propozycje uproszczeń przepisów UE:

- Zmiana przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji nr 808/2014, dotyczących obowiązku beneficjentów działań obszarowych PROW 2014-2020 w zakresie informowania opinii publicznej o pomocy otrzymanej z EFRROW. Polska zaproponowała wyłączenie z ww. obowiązku informacyjnego działań obszarowych PROW 2014-2020.
- Zmiana przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji nr 808/2014 w zakresie informowania opinii publicznej o pomocy otrzymanej z EFRROW dla pozostałych wymaganych operacji. Polska za-

proponowała zwiększenie pułapu wsparcia, od którego beneficjent zobowiązany byłby do promocji i reklamy wspartych operacji. Polska zaproponowała, by dolny próg został określony na poziomie 50 tys. euro – dla tablic informacyjnych oraz 500 tys. euro dla tablic reklamowych – na wzór rozwiązań z okresu 2007-2013.

- Zmiana rozporządzenia wykonawczego Komisji nr 808/2014, umożliwiająca trzykrotną modyfikację programu rozwoju obszarów wiejskich w ciągu roku kalendarzowego.

- Polska zaproponowała zmiany w załączniku V rozporządzenia 808/2014, polegające na wykreśleniu obowiązku wykonywania pierwszej ewaluacji Programu już w 2017 roku.

- Zmiana w podejściu do sposobu przekazywania pierwszego sprawozdania rocznego. Polska zaproponowała umożliwienie przekazania sprawozdania rocznego z realizacji PROW 2014-2020 (za lata 2014-2015) jako załącznika w SFC.

- Zobowiązania dotyczące sprawozdawczości dla EPI powinny być zawarte w krajowych przepisach wdrażających działanie (*Współpraca*), a także w treści umowy zawieranej indywidualnie z każdą grupą. Przepisy powinny umożliwić uzyskanie informacji charakteryzującej każdą grupę operacyjną na początku jej powstania oraz na zakończenie realizacji operacji.

Równolegle Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w listopadzie 2015 r. przekazał projekt zmian PROW 2014-2020 do Komisji Europejskiej. Zaproponowany przez Ministra Rolnictwa pakiet zmian, po dokonaniu stosownych wyjaśnień i uzgodnień, został zaakceptowany przez KE 27 kwietnia 2016 r. Proponowana modyfikacja obejmowała pakiet 28 zmian o charakterze merytorycznym, finansowym oraz technicznym.

Zmiany w ustawie z dnia 29 kwietnia 2016 r. o finansowaniu Wspólnej Polityki Rolnej

Ustawa z dnia 29 kwietnia 2016 r. o finansowaniu Wspólnej Polityki Rolnej wprowadza zmiany umożliwiające sprawniejsze zarządzanie środkami przeznaczonymi na realizację WPR. Wprowadzono mechanizm umożliwiający jednostkom samorządu terytorialnego pozyskiwanie środków budżetowych na wyprzedzające finansowanie zadań z zakresu scaleń gruntów, finansowych w ramach PROW na lata 2014-2020.

Wprowadzone zmiany umożliwią finansowanie z dotacji budżetowych procesu scaleń gruntów jeszcze przed zawarciem umowy o przyznanie pomocy.

OBSZAR II

KONKURENCYJNOŚĆ ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ ORAZ BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI

2.1. Zbudowanie konkurencyjnego sektora zrównoważonej produkcji rolnej

Działania PROW 2014-2020

W PROW na lata 2014-2020 przewidziano kierowane do rolników instrumenty wsparcia, które mają przyczynić się do zwiększenia rentowności gospodarstw.

■ Modernizacja gospodarstw rolnych

Wsparcie mogą uzyskać posiadacze gospodarstw o określonej wielkości ekonomicznej, których powierzchnia użytków rolnych nie przekracza 300 ha. Beneficjentem ww. instrumentu może być rolnik prowadzący działalność rolniczą w celach zarobkowych lub grupa takich rolników.

Operacje realizowane w ramach tego instrumentu powinny przyczynić się do poprawy ogólnych wyników gospodarstwa, tj. poprawy konkurencyjności i zwiększenia rentowności gospodarstwa rolnego w wyniku jego restrukturyzacji. Restrukturyzacja mu-

si doprowadzić do wzrostu wartości dodanej brutto w gospodarstwie (GVA), w szczególności w wyniku racjonalizacji technologii produkcji lub wprowadzenia innowacji, zmiany profilu lub skali produkcji, poprawy jakości produkcji lub zwiększenia wartości dodanej produktu, co najmniej o 10% w odniesieniu do roku bazowego w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy.

Rozwój produkcji bydła mięsnego to jeden z czterech rodzajów inwestycji objętych wsparciem w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” PROW 2014-2020

W terminie 31.03.2016 r. – 29.04.2016 r. odbyły się nabory wniosków o przyznanie pomocy w 4 obszarach wsparcia:

- rozwój produkcji prosiąt;
- rozwój produkcji mleka krowiego;
- rozwój produkcji bydła mięsnego;
- operacje związane z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzaniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu.

Wg stanu na dzień 29.04.2016 r. wpłynęło łącznie 15 099 wniosków o przyznanie pomocy.

■ Restrukturyzacja małych gospodarstw

Pomoc w formie premii w wysokości 60 tys. zł jest kierowana do osób, które są w posiadaniu gospodarstw o wielkości ekonomicznej mniejszej niż 10 tys. euro. Wsparcie ukierunkowane jest na restrukturyzację gospodarstw, które dysponują odpowiednim potencjałem i w których, w efekcie realizacji pomysłu biznesowego rolnika, nastąpi poprawa wykazana wzrostem wielkości ekonomicznej gospodarstwa do poziomu co najmniej 10 tys. euro i co najmniej o 20%.

Nabory wniosków o przyznanie pomocy są planowane na 2017 r., po zakończeniu procesu akredytacji procedur wdrożeniowych.

W okresie sprawozdawczym przygotowano projekt zmiany rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu *Restrukturyzacja małych gospodarstw* w ramach poddziałania *Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw* objętego PROW na lata 2014-2020. W projekcie zmiany m.in. uelastyczniono terminy ogłaszania naborów wniosków oraz doprecyzowano kryteria wyboru projektów. Projektowana zmiana jest na etapie konsultacji publicznych, które zakończą się do dnia 6 maja 2016 roku. Planuje się zakończenie prac nad projektem zmiany ww. rozporządzenia do końca czerwca br.

■ Premie dla młodych rolników

Pomoc w formie premii w wysokości 100 tys. zł jest kierowana do osób, które w chwili składania wniosku o przyznanie pomocy mają nie więcej niż 40 lat, posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe i po raz pierwszy rozpoczynają działalność w gospodarstwie rolnym jako kierujący tym gospodarstwem.

Osoby po raz pierwszy podejmujące się prowadzenia gospodarstwa rolnego mogą skorzystać z premii w wysokości 100 tys. zł

W terminie 31.03.2016 r. – 29.04.2016 r. odbył się kolejny nabór wniosków o przyznanie pomocy – wg stanu na dzień 29.04.2016 r. wpłynęły 2792 wnioski.

■ Tworzenie grup i organizacji producentów

Działanie realizowane w ramach PROW na lata 2014-2020, ze środków którego będą mogły skorzystać podmioty, które:

- działają jako przedsiębiorcy, posiadający status grupy producentów rolnych i składający się wyłącznie z osób fizycznych;
- wykonują swoją działalność jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo;
- są uznane na poziomie kraju na podstawie planu biznesowego;
- zrzeszają producentów jednego produktu lub grupy produktów, którzy nie byli członkami grupy producentów/wstępnie uznanej grupy producentów/organizacji, utworzonej ze względu na ten sam produkt lub grupę produktów, której przyznano pomoc na rozpoczęcie działalności ze środków UE po dniu 1 maja 2004 r.

Ponadto podmioty, które będą chciały skorzystać ze wsparcia, będą musiały zadeklarować realizację planu biznesowego (na podstawie którego zostały uznane) w celu osiągnięcia jego założeń, w trakcie trwania 5-letniego okresu wsparcia.

Po zakończeniu prac legislacyjnych nad rozporządzeniem, planuje się (w czerwcu br.) uruchomienie naboru wniosków w ramach ww. instrumentu.

Dodatkowo w ramach PROW 2014-2020 w poddziałaniu **Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój** planuje się objąć wsparciem 1480 podmiotów prowadzących działalność w zakresie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych.

W chwili obecnej procedowana jest nowelizacja Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dla ww. poddziałania, polegająca m.in. na uwzględnieniu w ramach kryteriów wyboru operacji podmiotów zajmujących się sprzedażą hurtową. Na lipiec 2016 r. przewidziano uruchomienie naboru tematycznego, w ramach którego rolnicy, którzy chcą rozpocząć działalność przetwórczą, będą mogli ubiegać się o refundację kosztów kwalifikowalnych poniesionych na inwestycje związane z uruchamianiem małego przetwórstwa na bazie prowadzonej w gospodarstwie produkcji. Natomiast w październiku br. planuje się nabór wniosków dla podmiotów prowadzących działalność przetwórczą oraz związków grup producentów lub zrzeszeń organizacji producentów, w zakresie m.in. budowy nowych zakładów przetwórczych.

■ **Udział w dyskusji nad realizacją Pakietu energetyczno-klimatycznego**

Działania dotychczas podjęte na poziomie UE w zakresie kształtowania polityki klimatyczno-energetycznej w horyzoncie czasowym do 2030 r. obejmują jedynie (ustanowienie przez Radę Europejską w październiku 2014 r.) ramy polityki energetyczno-klimatycznej, zwiększające unijny poziom ambicji w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych do 40% redukcji w stosunku do roku 2005. W ramach tego celu zakłada się redukcję emisji o 30% w ramach sektorów objętych tzw. non-ETS, który obejmuje również sektor rolny. Do chwili obecnej nie został dokonany podział celu redukcyjnego pomiędzy państwa członkowskie ani sektory. Stosowana propozycja KE spodziewana jest pod koniec pierwszej połowy 2016 r.

W okresie od 18 listopada 2015 r. do 30 kwietnia 2016 r. MRiRW aktywnie przygotowywało stanowisko resortu w zakresie roli sektora rolnego w Polsce w polityce klimatycznej po 2020 r. MRiRW podjęło działania zmierzające do zapewnienia możliwej najlepszej oceny ograniczeń i możliwości związanych z różnymi wariantami ujęcia sektora rolnego w systemie wdrażania pakietu energetyczno-klimatycznego na poziomie UE i krajowym. W prace te zostały także włączone instytuty badawcze podległe MRiRW.

2.2. Wzrost efektywności ekonomicznej i produktywności gospodarki rolno-żywnościowej

■ **Wdrażanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020**

Do 30.04.2016 r. ogłoszono **28 rozporządzeń wykonawczych** do ustawy PROW 2014-2020, z czego 17 rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poszczególnych instrumentów PROW 2014-2020, dodatkowo ogłoszono **10 nowelizacji rozporządzeń** w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej.

W okresie od 18.11.2015 r. do 30.04.2016 r. ogłoszono **3 rozporządzenia wykonawcze** na operacje typu *Scalenie gruntów*, dla poddziałania *Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw*, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi oraz rozporządzenie w sprawie określenia wysokości limitów środków dostępnych w ramach schematów pomocy technicznej. W okresie sprawozdawczym ogłoszono **8 nowelizacji rozporządzeń** dla działań: *Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami*, *Rolnictwo ekologiczne*, *Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne*, *Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów* oraz operacji typu *Premie dla młodych rolników*, *Modernizacja gospodarstw rolnych*.

Odnosnie działań *Transfer wiedzy i działalność informacyjna* oraz *Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw*, w związku z zaproponowaną przez ARiMR zmianą w zakresie podmiotu wdrażającego działania, przygotowano zmianę PROW 2014-2020, która została zaopiniowana przez Komitet Monitorujący i przyjęta przez Radę Ministrów. Konsekwencją tej zmiany jest również zmiana ustawy o PROW 2014-2020.

Odnosnie instrumentów wymagających akredytacji, w dniu 18.12.2015 r. MF ogłosiło przetarg nieograniczony na przeprowadzenie audytu akredytacyjnego, natomiast dnia 17.02.2016 r. dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty, w następstwie czego zawarto umowę z wykonawcą (22.03.2016 r.).

W okresie sprawozdawczym nabory wniosków zostały przeprowadzone/ogłoszone dla 11 działań, poddziałania lub typów operacji. Nabory dotyczące pozostałych działań/poddziałania/typów operacji będą uruchamiane zgodnie z Harmonogramem planowanych naborów wniosków w ramach PROW 2014-2020, rozpatrzonym przez Kierownictwo Ministerstwa w dniu 19 stycznia 2016 r.

■ **Wprowadzenie instrumentów zarządzania ryzykiem oraz zmiana ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt od skutków niekorzystnych zjawisk atmosferycznych**

W przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 15 marca 2016 r. projekcie ustawy o zmianie ustawy

o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich wprowadzono preferencje dla pakietowego ubezpieczenia upraw i zwierząt od skutków niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. Zmiana ta ma zapewnić upowszechnienie sprzedaży pakietowych umów ubezpieczenia upraw rolnych i w efekcie zabezpieczyć producentów rolnych od strat spowodowanych przez ich wystąpienie. Dopłaty do składek ubezpieczenia będą przysługiwały producentom rolnym w wysokości 65% składki z tytułu ubezpieczenia upraw do stawki taryfowej pakietu ubezpieczenia upraw nie przekraczającej 9% sumy ubezpieczenia. Wprowadzenie powyższego przepisu ma na celu zwiększenie ochrony ubezpieczeniowej upraw rolnych, a tym samym zmniejszenie ryzyka produkcji.

Zmiany w dopłatach do ubezpieczeń upraw rolnych mają zapewnić upowszechnienie sprzedaży pakietowych umów ubezpieczenia

Przyjęcie proponowanych w projekcie ustawy zmian umożliwi stopniowe osiągnięcie celu ustawy, jakim jest powszechność ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

W celu dalszego usprawnienia systemu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich prowadzona jest analiza możliwości wzmocnienia roli Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

■ Zwiększenie wsparcia finansowego z budżetu na postęp biologiczny

Krajowymi instrumentami wsparcia, które służą poprawie efektywności ekonomicznej i produktywności gospodarki rolno-żywnościowej są nowe programy wieloletnie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaplanowane do realizacji do roku 2020 oraz zadania na rzecz postępu biologicznego w produkcji roślinnej finansowane z budżetu MRiRW. W obszarze produkcji roślinnej realizowanych jest pięć programów wieloletnich, na które z budżetu państwa przeznaczono łączną kwotę 254 433 tys. zł.

Na pięć programów wieloletnich realizowanych w obszarze produkcji roślinnej przeznaczono łączną kwotę 254 433 tys. zł

W przypadku zadań na rzecz postępu biologicznego w produkcji roślinnej podstawą ich finansowania jest rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa. W celu zwiększenia wykorzystania środków budżetowych przeznaczonych na wsparcie postępu biologicznego w produkcji roślinnej ogłoszono dodatkowy nabór na projekty badawcze. Realizacja wybranych projektów rozpocznie się od 2017 r.

■ Uchylenie w ustawie o paszach przepisu dotyczącego zakazu stosowania pasz genetycznie modyfikowanych

Na posiedzeniu Kierownictwa MRiRW w dniu 7 marca 2016 r. podjęto decyzję o wprowadzeniu zmiany w art. 65 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach w zakresie dotyczącym art. 15 ust. 1 pkt 4, polegającej na przesunięciu terminu wejścia w życie o 4 lata przedmiotowego zakazu tj. do dnia 1 stycznia 2021 r.

2.3. Zwiększenie dochodowości w rolnictwie oraz wzrost dochodów mieszkańców wsi

■ Przeciwdziałanie praktykom monopolistycznym ze strony wielkich sieci handlowych i koncernów produkcyjnych

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podjął prace nad projektem ustawy regulującej obszar dostaw żywności od producentów surowców rolnych poprzez producentów żywności do sektora handlu. Aktualnie trwają prace nad projektem ustawy o zapobieganiu nieuczciwym praktykom rynkowym stosowanym wobec dostawców produktów spożywczych i rolnych przez przedsiębiorców zajmujących się obrotem tymi produktami.

Podjęto również działania, wspólnie z przedstawicieli

cielami związków producentów rolnych, przetwórców i handlu, mające na celu opracowanie rozwiązań uzupełniających o charakterze dobrowolnym w formie Kodeksu Dobrych Praktyk Handlowych, jako instrumentu wspomagającego tworzenie dobrych relacji uczestników łańcucha dostaw żywności.

2.4. Poprawa bezpieczeństwa żywności i jej jakości oraz rynkowe ukierunkowanie produkcji

■ Wprowadzenie znakowania produktów określające kraj pochodzenia

Wychodząc naprzeciw potrzebie zwiększenia konsumentom dostępu do informacji o pochodzeniu produktów spożywczych, równolegle do prac prowadzonych na poziomie UE, w MRiRW opracowywane są propozycje legislacyjne w zakresie nie regulowanym na poziomie unijnym, a odnoszące się do:

- wprowadzenia obowiązku podawania informacji o kraju pochodzenia dla mięsa ze świń, z owiec, kóz i drobiu sprzedawanego bez opakowań (projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych) – obecnie takie oznakowanie jest wymagane na podstawie przepisów UE dla mięsa opakowanego;
- możliwości dobrowolnego stosowania oznaczenia *produkt polski* po spełnieniu określonych kryteriów odnoszących się do pochodzenia surowców wykorzystywanych do produkcji (projekt ustawy zmieniającej ustawę o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych).

■ Wprowadzenie zakazu produkcji i wprowadzania na rynek żywności modyfikowanej genetycznie (GMO) oraz wyraźne oznakowanie produktów na zawartość surowca zawierającego GMO

W dniu 3 marca 2016 r. Polska uzyskała zgodę KE na wyłączenie całego terytorium spod upraw kukurydzy MON. Nastąpiło to w drodze decyzji KE nr 2016/321, w której Polska oraz 18 innych państw członkowskich UE zostały uznane za kraje, w których uprawa kukurydzy MON 810 jest oficjalnie zakazana.

W dniu 18 kwietnia br. zostało przyjęte rozporządzenie Rady Ministrów (Dz. U. poz. 582), w którym została zaktualizowana lista odmian kukurydzy MON 810, których materiał siewny jest zakazany do stosowania w Polsce. Nowelizacja rozporządzenia była konieczna ze względu na zmiany we wspólnym katalogu odmian roślin rolniczych oraz rejestrów państw członkowskich UE. Dzięki nowelizacji doprowadzono do zgodności i uaktualnienia

W marcu br. KE wyraziła zgodę na wyłączenie całego terytorium Polski spod upraw kukurydzy MON

przed sezonem siewnym 2016 krajowego wykazu z wykazem odmian MON 810, jakie znajdują się we wspólnym katalogu.

■ Wspieranie zachowania pszczelarstwa i rynku miodu

Opracowano i przekazano do zatwierdzenia KE, Krajowy Program Wsparcia Pszczelarstwa w Polsce na lata 2016/2017; 2017/2018; 2018/2019. Program został opracowany w ścisłej współpracy z pszczelarzami i zawiera rozwiązania oczekiwane przez branżę pszczelarską.

Rozważenie warunkowego wprowadzenia leków do kontrolowanego obrotu przez lekarzy ordynujących leki w pasiekach, w tym leków dopuszczonych w UE, ale nie dopuszczonych w PL

Należy zaznaczyć, że obecnie w Polsce nie ma dopuszczonego do obrotu leczniczego produktu weterynaryjnego zawierającego w swoim składzie substancję czynną – kumafos. W dniu 18 stycz-

W ścisłej współpracy z pszczelarzami opracowany i przekazany do zatwierdzenia KE został Krajowy Program Wsparcia Pszczelarstwa

nia 2016 r., MRiRW zwróciło się do Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach o opinię w przedmiotowej sprawie, a następnie w dniu 17 lutego 2016 r., zorganizowało spotkanie robocze z udziałem Głównego Lekarza Weterynarii, ekspertów Państwowego Instytutu Weterynarii – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach oraz ekspertów Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych celem wypracowania stanowiska o zasadności wystąpienia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do Ministra Zdrowia o dopuszczenie do obrotu na czas określony produktu weterynaryjnego pod nazwą ABvarC. W toku dyskusji zebrani zaproponowali, aby działania Ministerstwa oraz Głównego Lekarza Weterynarii skoncentrowały się na próbie wnioskowania o dopuszczenie do obrotu produktu zawierającego jako substancję czynną kumafos, ale nie ABvarC.

■ Podnoszenie jakości kontroli i nadzoru nad produkcją ekologiczną

MRiRW realizuje *Ramowy Plan Działań dla Żywności i Rolnictwa Ekologicznego na lata 2014-2020*, obejmujący zarówno działania pozalegislacyjne, harmonizujące postępowanie oraz usprawniające współpracę jednostek kontrolujących i certyfikujących w rolnictwie ekologicznym (takie jak przyjęcie *Wytycznych w zakresie postępowania w przypadku otrzymania informacji o nieprawidłowości w odniesieniu do produktu*), jak również zmiany obowiązujących regulacji prawnych. W ramach tych działań zakończone zostały prace nad rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie rodzajów nieprawidłowości lub naruszeń przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego i minimalnych środków, jakie jednostki certyfikujące są obowiązane zastosować w przypadku stwierdzenia wystąpienia tych nieprawidłowości lub naruszeń w ramach kontroli w rolnictwie ekologicznym. Przepisy te zapewnią jednolite postępowanie jednostek certyfikujących na terenie całego kraju. Równolegle prowadzone są intensywne prace nad harmonizacją wymagań dla laboratoriów urzędowych wyznaczonych w rolnictwie ekologicznym.

■ Racjonalizacja gospodarki nawozowej, w tym dopuszczenie do obrotu nawozów oraz kontrola obrotu nawozami i kontrola ich jakości

W celu racjonalizacji gospodarki nawozowej MRiRW współpracowało z resortem środowiska w przygotowaniu rozwiązań prawnych mających za zadanie uregulowanie kwestii racjonalnego stosowania nawozów zawierających azot oraz bez-

piecznego dla środowiska przechowywania odchodów zwierzęcych. Ponadto, MRiRW aktywnie uczestniczyło w pracach grupy roboczej AGRI Komisji ochrony środowiska morskiego Morza Bałtyckiego (Komisja Helsińska, HELCOM), w ramach której realizowane są zobowiązania, wynikające z Deklaracji Ministerialnej HELCOM podpisanej 3 października 2013 r., obejmujące zagadnienia nawozowe.

■ Wspieranie agrochemicznej obsługi rolnictwa, tj. działalności Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej i okręgowych stacji chemiczno-rolniczych

W oparciu o zalecenia Najwyższej Izby Kontroli, KSCHR podjęła działania mające na celu opracowanie i wdrożenie strategii dotyczącej zwiększenia zasięgu agrochemicznej obsługi rolnictwa, w tym efektywnych metod upowszechniania o niej wiedzy, a także monitorowania efektów wdrażania tej strategii. Podjęto działania w zakresie kontynuowania współpracy ze szkołami rolniczymi i uczelniami, dostarczającymi niezbędnych informacji przyszłym producentom rolnym. Ponadto, w OSCHR testowany jest nowy system informatyczny pn. *Lab-System – Zintegrowany System Zarządzania w Stacjach Chemiczno-Rolniczych*. Jego zadaniem jest rejestracja zleceń prób agrochemicznych, wycena, tworzenie sprawozdań i raportów.

Jednocześnie 24 lutego 2016 r. KSCHR w Warszawie-Wesołej zawarła porozumienie z CDR w Brwinowie, będące kontynuacją działań mających na celu realizację wniosków *de lege ferenda* sformułowanych przez NIK w wyniku kontroli: *Agrochemiczna obsługa rolnictwa*.

■ Krajowy plan działania na rzecz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin

MRiRW realizuje *Krajowy plan działania na rzecz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin (KPD)*, któremu służą w szczególności dwa nowe programy wieloletnie przyjęte przez Radę Ministrów 15 grudnia 2015 r.

■ Program monitorowania i zwalczania ASF

W ramach m.in. naukowego udokumentowania skuteczności prowadzonych działań oraz oceny bieżącej sytuacji epizootycznej Inspekcja Weterynaryjna realizuje Program mający na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie (wdrożony rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia w 2016 r.

na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” (Dz. U. poz. 70), w ramach którego od świń i dzików pobierane są próbki do badań laboratoryjnych. Program z jednej strony umożliwia wczesne wykrycie ewentualnego wystąpienia kolejnych ognisk lub przypadków ASF w Polsce, z drugiej zaś dostarcza danych, które będą mogły zostać wykorzystane do wykazania i udowodnienia istnienia w Polsce korzystnej sytuacji epizootycznej w odniesieniu do ASF.

W przedmiotowym Programie przewidziano również ustanowienie, obowiązującej na obszarze zagrożenia i na obszarze objętym ograniczeniami, dopłaty w kwocie 400 złotych brutto za każdą odstrzeloną dorosłą lochę dostarczoną do chłodni oraz 316 złotych brutto za dostarczenie każdego innego odstrzelonego dzika (odyńce, warchlaki, przelatki). Powyższe wsparcie przewidziane jest dla 3086 sztuk odstrzelonych dzików. Ponadto w ramach programu zostanie sfinansowana budowa odłowni żywołownych, po jednej odłowni dla 5 obwodów łowieckich, w celu odławiania, a następnie dokonania odstrzału odłowionych watah dzików, jak również zakup 21 kontenerów chłodniczych do przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików.

■ Depopulacja dzików

Zgodnie z art. 46 ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539, z późn. zm.) Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w drodze rozporządzenia zarządził przeprowadzenie odstrzału sanitarnego dzików.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w drodze rozporządzenia, zarządził sanitarny odstrzał dzików

Rozporządzeniem tym nakazuje się odstrzał sanitarny dzików do osiągnięcia gęstości populacji dzika na poziomie co najwyżej 0,5 osobnika/km² na obszarach określonych w załączniku do rozporządzenia, z wyłączeniem parków narodowych i rezerwatów przyrody. W dniu 25 lutego br. weszło w życie rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie zarządzenia odstrzału sanitarnego dzików (Dz.U. poz. 229).

■ Program bioasekuracji

Według stanu na koniec 2015 roku, na obszarze województwa podlaskiego, w powiatach:

- sejneńskim w gminach Giby i Sejny z miastem Sejny;
  - augustowskim w gminach Lipsk i Płaska;
  - białostockim w gminach Czarna Białostocka, Gródek, Supraśl, Wasilków, Michałowo i Zabłudów;
  - sokólskim w gminach Dąbrowa Białostocka, Janów, Krynki, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra, Sokółka i Szudziałowo;
  - hajnowskim w gminach Białowieża, Czyże, Hajnówka, Narew i Narewka
- znajdowało się 1146 gospodarstw, w których było utrzymywanych 28 966 świń.

Na podstawie danych na koniec 2015 roku szacuje się, że w 2016 roku na tym obszarze będzie znajdować się ok. 980 gospodarstw, w których utrzymywanych jest ok. 28 000 świń, spełniających wymagania dotyczące bioasekuracji określone w aktach prawnych wskazanych w Programie. Można przyjąć, że ok. 160 gospodarstw położonych na tym obszarze, w których utrzymywanych jest ok. 1000 świń, nie spełnia tych wymagań.

Projektowana zmiana rozporządzenia ma na celu przede wszystkim:

- rozszerzenie obszarów zwiększonego zagrożenia przeniesienia się afrykańskiego pomoru świń do gospodarstw o 5 gmin powiatu hajnowskiego i jednej gminy w powiecie białostockim,
- umożliwienie posiadaczom świń rezygnacji z utrzymywania świń w przypadku braku możliwości spełnienia wymagań bioasekuracji.

Sytuacja epizootyczna

Sytuacja epizootyczna w zakresie ASF jest stabilna. W dniu 31 marca br. wydana została decyzja wykonawcza Komisji 2016/464 z dnia 29 marca 2016 r. zmieniająca załącznik do decyzji wykonawczej 2014/709/UE w sprawie środków kontroli w za-

kresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich, w odniesieniu do wpisów dotyczących Estonii i Polski (Dz. Urz. UE L 80 z 31.3.2016, str. 36), na mocy której zniesiono obszar zagrożenia na terytorium Polski. Na skutek działań Polski oraz poprawy sytuacji epizootycznej w odniesieniu do ASF, KE przychyliła się do wniosku strony polskiej i wydała ww. decyzję 2016/464/UE. W związku z tym na obszarze Polski obszar zagrożenia został zniesiony i zastąpiony obszarem objętym ograniczeniami, w którym obowiązują mniej restrykcyjne wymagania.

Wspieranie wdrażania programów zwalczania chorób zwierząt mających jedynie znaczenie handlowe

■ BSE

Od 2001 r. w Polsce prowadzony jest regularny monitoring BSE zgodnie z wymaganiami obowiązującymi w Unii Europejskiej tj. zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001.

Od 2006 r. cyklicznie co roku wprowadzany jest program zwalczania BSE obejmujący monitorowanie tej jednostki chorobowej, którego celem jest wykrycie każdego przypadku BSE w populacji bydła w Polsce. Ponadto, realizacja tego programu pozwala również na podwyższanie wieku badanego bydła w kierunku BSE poddawanego ubojowi.

Zgodnie z wymaganiami obowiązującymi w krajach UE również w Polsce prowadzony jest regularny monitoring BSE

Obecnie Polska należy do kraju o kontrolowanym ryzyku w odniesieniu do BSE. W drugiej połowie 2016 r., po spełnieniu wszystkich wymagań, Główny Lekarz Weterynarii złożył do Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE) dokumenty mające na celu podniesienie statusu kraju w odniesieniu do BSE do statusu kraju o znikomym ryzyku wystą-

wienia gąbczastej encefalopatii bydła, co znacznie zwiększy konkurencyjność towarów (zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego) na rynku unijnym i rynku krajów trzecich.

■ IBR/IPV i BVD-MD

Wychodząc naprzeciw hodowcom bydła w odniesieniu do chorób zakaźnych, takich jak zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła (IBR/IPV) oraz wirusowa biegunka bydła i choroba błon śluzowych (BVD-MD), które nie są chorobami podlegającymi obowiązkowi zwalczania, w 2013 r. wprowadzono istotne zmiany w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Dodany art. 57d do ww. ustawy, umożliwia Głównemu Lekarzowi Weterynarii, na wniosek organizacji zrzeszającej podmioty prowadzące działalność w zakresie utrzymywania zwierząt gospodarskich, opracowanie programu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt innych niż choroby, o których mowa w art. 41 ust. 1 oraz przepisach wydanych na podstawie art. 41 ust. 3 pkt 1, a więc m.in. dla chorób IBR/IPV oraz BVD-MD. Program taki wdrażany jest następnie rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt ww. programu został już przygotowany przez Głównego Lekarza Weterynarii przy udziale i współpracy z Państwowym Instytutem Weterynaryjnym – Państwowym Instytutem Badawczym w Puławach (PIWet-PIB) i Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka (PFHBiPM) oraz uzupełniony i poprawiony o wstępne uwagi zgłoszone przez MRiRW na poprzednich spotkaniach w tym zakresie.

Wdrożenie *Dobrowolnego programu zwalczania zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy/otrętu bydła (IBR/IPV) oraz wirusowej biegunki bydła i choroby błon śluzowych (BVD-MD) w wybranych stadach bydła* nastąpi w drodze rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na podstawie art. 57d ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539, z późn. zm.). Planowane wejście w życie rozporządzenia to termin 1 stycznia 2017 r.

2.5. Wzmocnienie procesów integracji poziomej i pionowej na rynku rolnym

■ Upowszechnienie stosowania wieloletnich umów kontraktacyjnych na rynku rolnym

W celu wzmocnienia pozycji producentów m.in. w negocjowaniu cen za dostarczany surowiec

w ustawie o ARR i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 633 z późn. zm.) wdrożono przepisy w zakresie:

- wprowadzenia obowiązku podpisywania umów na dostawę produktów rolnych – rozwiązanie to pozwala producentom na lepsze planowanie produkcji i dostosowanie jej do zapotrzebowania. Stosowanie umów ma na celu poprawę koordynacji i planowania działań w ramach łańcucha marketingowego, optymalizację kosztów produkcji, wzmocnienie pozycji producentów rolnych, ograniczanie nieuczciwych praktyk handlowych, uporządkowanie relacji między producentami a przetwórcami i handlowcami;

MRiRW dzięki zainicjowaniu rozmów pomiędzy przedstawicielami plantatorów buraków cukrowych i przemysłu cukrowniczego doprowadziło do podjęcia pracy nad utworzeniem Ogólnopolskiego Porozumienia Branżowego

- uznawania organizacji producentów i ich zrzeszeń oraz organizacji międzybranżowych – uznane organizacje producentów mogą w imieniu swych członków negocjować warunki umów na dostarczenie produktów rolnych.

MRiRW wystosowało do ponad 100 organizacji rolniczych, producenckich oraz społeczno-zawodowych ankiety dotyczące pisemnych umów na dostarczanie produktów rolnych zawieranych na podstawie przepisów art. 38a ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych.

Kontynuowany jest dialog z przedstawicielami plantatorów i producentami następujących sektorów: cukrowniczego, tytoniowego, zbożowego i chmielarskiego. MRiRW zainicjowało pracę nad utworzeniem Ogólnopolskiego Porozumienia Branżowego. Porozumienie to powinno zapewnić równowagę praw i obowiązków między plantatorami i producentami cukru.

■ Stworzenie Polskiego Narodowego Holdingu Spożywczego

Utworzenie grupy kapitałowej w oparciu o dysponowane zasoby przedsiębiorstw przetwórstwa spo-

żywczego i obrotu towarowego, znajdujące się pod nadzorem administracji rządowej, stworzyłoby szanse zachowania majątku narodowego oraz stabilizacji sytuacji rynkowej na wybranych segmentach rynku rolnego w Polsce. Konieczne jest opracowanie koncepcji konsolidacji podmiotów sektora spożywczego i rolnego oraz wypracowanie propozycji niezbędnych działań (w tym zmian legislacyjnych). W tym celu opracowany został projekt zarządzenia Prezesa RM w sprawie Międzyresortowego Zespołu ds. wypracowania koncepcji konsolidacji podmiotów sektora spożywczego i rolnego, który MSP przedłożył w dniu 21 kwietnia br. do rozpatrzenia przez KRM. W skład Zespołu wchodzi: MSP, MRiRW, przedstawiciele ARR, ANR, ARiMR oraz prezesi KSC S.A. i ELEWAR Sp. z o.o. Ponadto sporządzone zostało zestawienie podmiotów zaproponowanych do udziału w projekcie.

2.6. Postęp biologiczny w produkcji rolnej oraz rozwój doświadczalnictwa terenowego

■ Wsparcie postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej w ramach pomocy państwa

Dotacje przedmiotowe ze środków budżetowych na postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej, są jedną z form pomocy, której celem jest systematyczne wspieranie hodowli zwierząt gospodarskich. Poprawa jakości genetycznej zwierząt gospodarskich jest możliwa m.in. poprzez:

- zapewnienie prowadzenia oceny wartości hodowlanej i użytkowej zwierząt gospodarskich oraz korzystania z tych wyników, ze szczególnym uwzględnieniem racjonalnego sposobu korzystania ze środowiska, przy zachowaniu bogatej bioróżnorodności zwierząt gospodarskich;

- zapewnienie ciągłości prowadzenia ksiąg hodowlanych zwierząt gospodarskich oraz oceny wartości użytkowej i hodowlanej tych zwierząt, upowszechniania wyników tych ocen wszystkim hodowcom, którzy na ich podstawie mogą podejmować właściwe decyzje o wyborze konkretnych zwierząt na rodziców następnego pokolenia.

W zakresie dotacji przedmiotowych na postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej w okresie od dnia 18 listopada 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.:

- w trybie postępowania administracyjnego wydano 38 decyzji w sprawie udzielenia dotacji na postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wy-

konujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. poz. 1170);

- zgodnie z wewnętrznymi procedurami obowiązującymi w MRiRW przygotowano do przekazania należności na podstawie 67 wniosków o wypłatę dotacji przedłożonych Ministrowi.

Po opublikowaniu ustawy budżetowej na rok 2016, z uwzględnieniem złożonych Ministrowi Rolnictwa wniosków, wydano 9 decyzji w sprawie udzielenia przedmiotowych dotacji. Natomiast 10 projektów decyzji jest w trakcie postępowania administracyjnego.

■ **Wsparcie dla wytwarzania odpowiedniego materiału nasiennego do uprawy roślin i rolnictwa ekologicznego z wykorzystaniem standardów UE**
Przeprowadzone zostały konsultacje społeczne dot. barier i ograniczeń administracyjnych mających bezpośredni wpływ na dostępność materiału siewnego, nasion i wegetatywnego materiału rozmnożeniowego, wyprodukowanych metodami ekologicznymi w Polsce. Zebrany materiał jest analizowany w celu wypracowania rozwiązań identyfikowanych problemów.

Na dopłaty do powierzchni obsianej lub obsadzonej materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany przewidziano w bieżącym roku kwotę 90 604 tys. zł

W 2016 r. przewidziano kwotę 90 604 tys. zł. na dopłaty do powierzchni obsianej lub obsadzonej materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany. Rozporządzenie określające wysokość stawek dopłat dla poszczególnych grup roślin, zgodnie z upoważnieniem ustawowym, powinno być wydane przez Radę Ministrów do dnia 30 września br.

■ **Przeciwdziałanie nieuczciwej konkurencji w obszarze ochrony własności intelektualnej, w zakresie produkcji żywnościowej, poprzez stworzenie całościowego programu ochrony: patentowej, praw autorskich, znaków towarowych, marek i nazw lokalnych produktów**

W dniu 16 marca 2016 r. w MRiRW zorganizowane zostało seminarium poświęcone ochronie pa-

tentowej w odniesieniu do roślin oraz ochronie prawnej odmian roślin. Uczestnicy spotkania poparli stanowisko prezentowane przez resort rolnictwa dot. braku zgody na patentowanie roślin uprawnych.

■ **Utworzenie Holdingu Postępu Biologicznego na bazie spółek strategicznych ANR i zakładów rolnych instytutów naukowych**

W sprawie utworzenia Holdingu Postępu Biologicznego na bazie spółek strategicznych ANR i zakładów rolnych zgłoszono postulat stabilizacji funkcjonowania przedsiębiorstw hodowli roślin poprzez zamianę dzierżaw na użytkowanie wieczyste. Należy wskazać, że grunty, na których gospodarują spółki stanowią ich własność lub są przez nie dzierżawione. Proponowane rozwiązanie należy ocenić negatywnie, głównie z uwagi na specyfikę prawa użytkowania wieczystego, jako prawa rzeczowego oraz z uwagi na formę prawną spółek (z o. o.). Użytkownik wieczysty może swobodnie rozporządzać prawem (prawo użytkowania wieczystego jest prawem zbywalnym), podlega ono również egzekucji. W przypadku ewentualnych problemów finansowych spółki i rozpoczęcia procedury upadłości, prawo użytkowania wieczystego, w przeciwieństwie do dzierżawy, będzie podlegało egzekucji z nieruchomości. Co do zasady, rozporządzanie prawem użytkowania wieczystego nie wymaga zgody właściciela nieruchomości (w tym wypadku Skarbu Państwa). Zgodnie z art. 5a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. z 2016r., poz. 154), państwowe osoby prawne są obowiązane uzyskać zgodę ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa na dokonanie czynności prawnej w zakresie rozporządzenia składnikami aktywów trwałych w rozumieniu przepisów o rachunkowości, zaliczonymi do wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych lub inwestycji długoterminowych, w tym oddania tych składników do korzystania innym podmiotom na podstawie umów prawa cywilnego lub ich wniesienia jako wkładu do spółki lub spółdzielni, jeżeli wartość rynkowa przedmiotu rozporządzenia przekracza równowartość w złotych kwoty 50 000 euro, obliczonej na podstawie średniego kursu ogłoszonego przez NBP wg. stanu z dnia wystąpienia o zgodę. Oznacza to, że proponowane rozwiązania wiążą się z ryzykiem, że prawo użytkowania wieczystego może być zbywane na rzecz podmiotów, które nie są spółkami o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

2.7. Wzmocnienie rozwoju społeczeństwa informacyjnego na obszarach wiejskich

Jednym z elementów na rzecz wsparcia innowacyjności na obszarach wiejskich jest działanie *Współpraca* objęte PROW 2014-2020. W działaniu tym przyjęto model kompleksowego wsparcia utworzenia i funkcjonowania grup operacyjnych na rzecz innowacji oraz realizacji przez te grupy operacji, które prowadzić będą do opracowania nowych rozwiązań w zakresie nowych produktów, praktyk, procesów, technologii, metod organizacji i marketingu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.

Beneficjenci ww. wsparcia zobowiązani będą do upowszechnienia rezultatów zrealizowanych operacji, poprzez *Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR)*, funkcjonującą w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich i Europejskiego Partnerstwa na Rzecz Innowacji.

Zgodnie z przyjętym harmonogramem naboru wniosków w ramach PROW 2014-2020 planuje się, że nabór wniosków w działaniu *Współpraca* zostanie uruchomiony w listopadzie br.

2.8. Promocja i marketing artykułów rolnych

■ Promowanie polskiej żywności na europejskich i światowych rynkach zbytu oraz stworzenie warunków instytucjonalnych promocji

Zadanie to jest częścią celu szczegółowego 1.3. dot. Pomocy organizacjom producentów i przetwórców w zapewnienie większego udziału polskich artykułów rolno-spożywczych w obrocie międzynarodowym, w ramach którego w *Planie współpracy zagranicznej na rok 2016* wpisano jego realizację poprzez:

- ułatwienie dostępu do rynków państw trzecich polskich produktów rolno-spożywczych (m. in. współpraca bilateralna oficjalna i robocza, wzmocnienie przedstawicieli MRiRW w placówkach zagranicznych, jako jedno z narzędzi wsparcia eksportu polskich artykułów rolno-spożywczych);
- uzgodnienie regionalizacji ASF z państwami azjatyckimi, które wprowadziły ograniczenia (zagraniczne bilateralne spotkania kierownictwa resortu i GIW z partnerami z Chin, Japonii, Korei Południowej, Singapuru i Tajwanu);
- działania związane z dopuszczeniem do eksportu polskich artykułów rolno-spożywczych m.in. na rynki Chin, Tajwanu, krajów arabskich (ZEA, Arabia Saudyjska), RPA, USA, Kanady, Egiptu, Indonezji i Singapuru.

■ Realizacja Programu *Poznaj Dobrą Żywność*

W okresie listopad 2015 r. – kwiecień 2016 r. decyzją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nadano znak *Poznaj Dobrą Żywność* 74 artykułom rolno-spożywczym, a 123 wnioski producentów o nadanie znaku są w toku procedury administracyjnej.

Głównym celem Programu *Poznaj Dobrą Żywność* jest informowanie o wysokiej jakości produktów żywnościowych

Obecnie znakiem *Poznaj Dobrą Żywność* oznaczonych jest 519 artykułów rolno-spożywczych pochodzących z 97 firm.

■ Działania na rzecz rozwoju wymiany handlowej

W dniu 9 lutego 2016 r. Kierownictwo MRiRW przyjęło dokumenty *Priorytety działań MRiRW oraz GIW i PIORIN na rzecz otwierania nowych rynków zbytu oraz Założenia do realizacji działań na rzecz rozwoju wymiany handlowej oraz promocji zagranicznej sektora rolno-spożywczego w 2016 r.* Działania określone w tych dokumentach mają na celu wspieranie szeroko pojętej wymiany handlowej w ramach sektora rolno-spożywczego. W tym celu wytypowano na 2016 rok 13 najbardziej perspektywicznych dla polskiego eksportu rynków: Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Singapuru, Indii, Japonii, Chin, Kanady, Algierii, Republiki Południowej Afryki, Stanów Zjednoczonych, Arabii Saudyjskiej, Egiptu, Wietnamu i Iranu.

Negocjacje oraz działania w zakresie dopuszczenia polskich produktów rolno-spożywczych do zagranicznych rynków będą wspierane przez Radców ds. Rolnych w polskich placówkach dyplomatycznych. W 2016 r. przewidziane jest funkcjonowanie Radców ds. Rolnych w Algierii, Indiach, ZEA, Chinach (2 osoby) i RPA. Istnienie takich stanowisk, poświęconych wyłącznie sprawom rolnym, pozwala osiągnąć zakładane rezultaty znacznie szybciej i sprawniej, niż przy zaangażowaniu pracowników polskich placówek dyplomatycznych zajmujących

się ogólnie sprawami gospodarczymi. W grudniu 2015 r. minister rolnictwa i rozwoju wsi Krzysztof Jurgiel wystąpił do MSZ z inicjatywą utworzenia stanowisk ds. rolnych w 13 krajach wytypowanych jako najbardziej perspektywiczne dla rozwoju polskiego eksportu.

■ Otwieranie nowych rynków zbytu

W ostatnich 6 miesiącach efektem intensywnych, niekiedy kilkuletnich, prac służb weterynaryjnych i fitosanitarnych stały się uzgodnienia w zakresie norm weterynaryjnych i fitosanitarnych pozwalające wprowadzić polskie produkty na rynki następujących krajów:

- Kuba – zezwolenia eksportowe dla 20 polskich zakładów mleczarskich i drobiarskich, akceptacja wzorów świadectw eksportowych (grudzień 2015 r.);
- Japonia – otwarcie rynku japońskiego dla eksportu koniny (styczeń 2016 r.);
- Indonezja – zatwierdzenie do eksportu 17 polskich zakładów mleczarskich (styczeń 2016 r.);
- Ukraina – zniesienie zakazu importu mięsa wołowego z kością (styczeń 2016 r.);
- Maroko – otwarcie rynku dla karmy dla psów i kotów oraz kazeiny i kazeinianów (luty 2016 r.);
- Czarnogóra – otwarcie rynku dla świeżego mięsa wołowego, w tym mięsa mielonego (kwiecień 2016 r.);
- Egipt – otwarcie rynku na polski drób i wołowinę (marzec 2016 r.), akceptacja wzorów świadectw fitosanitarnych;
- Macedonia – otwarcie rynku na kolagen (marzec 2016 r.);
- Chiny – otwarcie rynku dla skór i skórek (zatwierdzenie 15 polskich przedsiębiorstw z dniem 1 kwietnia 2016 r. na okres 5 lat);
- Turcja – otwarcie rynku dla produktów rybołówstwa przeznaczonych do spożycia przez ludzi oraz dla dodatków paszowych, prefiksów i pasz pochodzenia zwierzęcego (marzec 2016 r.);
- Indie – otwarcie rynku dla pasz, dodatków oraz premiksów paszowych (kwiecień 2016 r.);
- Bośnia i Hercegowina – otwarcie rynku dla bydła hodowlanego i produkcyjnego oraz dla bydła rzeźnego (luty 2016 r.) oraz dla przetworzonych skór (kwiecień 2016 r.).

Ostatnie pół roku to także szereg spotkań bilateralnych przedstawicieli Kierownictwa MRiRW podczas których głównym tematem rozmów było otwieranie dostępu do poszczególnych rynków dla polskich artykułów rolno-spożywczych. Istotne znaczenie miały spotkania podczas:

- styczniowych międzynarodowych targów gospodarki żywnościowej, rolnictwa i ogrodnictwa *Zielony Tydzień* w Berlinie;
- kwietniowego spotkania ministerialnego Komitetu ds. Rolnictwa OECD w Paryżu;
- marcowych targów AAHAR w Indiach – negocjowano w sprawie przyspieszenia prac nad wnioskiem polskiej Inspekcji o odstąpienie od wymogu fumigacji i zastosowanie chłodzenia (tzw. cold treatment) jako alternatywnej metody kwarantannowej.

Poszukiwanie nowych rynków zbytu i regulowania kwestii dostępu dla polskich artykułów rolno-spożywczych było także przedmiotem spotkań bilateralnych przedstawicieli Kierownictwa MRiRW z przedstawicielami następujących krajów: **Senegal**, **Sudan** (była to pierwsza od pocz. lat 70. XX wieku wizyta przedstawiciela Republiki Sudanu w randze ministra w Polsce – ministra spraw zagranicznych Republiki Sudanu Ibrahima Ahmada Abd al-Aziz Ghandour), **Zambia**, **Iran** (możliwość prowadzenia współpracy gospodarczej poprzez wymianę handlową produktów rolno-spożywczych lub wspólne przedsięwzięcia biznesowe; otwarcie irańskiego rynku dla polskich produktów rolno-spożywczych, w tym w szczególności dla mięsa wołowego i drobiowego oraz mleka), **Katar** (świadectwo zdrowia dla mleka, dostępu do rynku katarskiego polskiej wołowiny oraz jabłek i mrożonych towarów pochodzenia roślinnego), **Izrael** (zwiększenie obrotów handlowych artykułami rolno-spożywczymi, szczególnie polską wołowiną), **USA** (dopuszczenie na rynek USA drobiu, produktów jajecznych i wołowiny, jabłek oraz gruszek, a także umożliwienie Polsce dostępu do kontyngentu taryfowego dla tytoniu), **Kazachstan** (uznanie regionalizacji terytorium Polski w związku z afrykańskim pomorem świń, dopuszczenia do kazachstańskiego rynku importu i tranzytu bydła, małych przeżuwaczy i ich materiału biologicznego, możliwość stosowania uzgodnionych świadectw weterynaryjnych), **Kolumbia** (dopuszczenie polskich jabłek), **Ukraina** (współpraca w zakresie zwalczania wirusa ASF oraz szybkiego wyeliminowania pozostałych utrudnień w dostępie do rynku ukraińskiego dla niektórych polskich towarów).

■ Projekt programowy strategii promocji żywności

MRiRW rozpoczęło prace nad programem strategii promocji żywności, którego celem jest zapewnienie spójnej, dynamicznej i ukierunkowanej polityki promocji produktów rolno-spożywczych, dostosowanej

do potrzeb tego sektora. Wdrożenie przez resort rolnictwa ukierunkowanej polityki promowania polskiej żywności na rynkach światowych w istotny sposób przyczyni się do wzmocnienia marki Polska, co wpisuje się w *Plan na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*.

■ Projekt ustawy o zmianie ustawy o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych (po konsultacjach wewnętrznych)

Proponowane rozwiązania legislacyjne dotyczą możliwości wykorzystania środków funduszy promocji produktów rolno-spożywczych na promocję produktów spełniających warunki oznakowania informacją *Produkt polski* zgodnie z przepisami o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Ponadto, projektowana ustawa umożliwi producentom, przedstawicielom środowiska, z którego wpłaty na fundusze promocji pochodzą, większy wpływ na sposób wydatkowania środków tych funduszy. Projektowane zmiany przyczynią się do bezpośredniego wsparcia polskich rolników.

Wejście w życie ustawy planowane jest w dniu 1 stycznia 2017 r.

2.9. Wspieranie wytwarzania i dystrybucji produktów tradycyjnych i regionalnych

Rolnicy wytwarzający produkty, których nazwy zostały wpisane do rejestru gwarantowanych tradycyjnych specjalności¹, lub rejestru chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych, mogą ubiegać się o wsparcie w ramach działania 3. *Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych* PROW 2014-2020, składającego się z dwóch poddziałań: 3.1 *Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości* oraz 3.2 *Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym*.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono pierwszy nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania *Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości* (od dnia 1 grudnia 2015 r.

do dnia 29 stycznia 2016 r.). W ramach pierwszego naboru złożono 1182 wnioski.

Obecnie w MRiRW prowadzone są prace legislacyjne nad opracowaniem projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania *Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym* objętego PROW 2014-2020. Zgodnie z harmonogramem wdrażania PROW 2014-2020, nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania 3.2 planowany jest na czerwiec br.

Polska aktywnie uczestniczy we wspólnotowym systemie *Chronionych Nazw Pochodzenia, Chronionych Oznaczeń Geograficznych i Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności*. W systemie tym zarejestrowano 37 polskich produktów, 2 wnioski są badane przez Komisję Europejską, a kolejne 3 wnioski badane są na poziomie krajowym.

Mając na względzie konieczność doskonalenia polityki ochrony produktów regionalnych i tradycyjnych, Rada Ministrów 22 marca 2016 r. przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych oraz niektórych innych ustaw. Przyjęcie rozwiązań zaproponowanych w projekcie wzmocni nadzór nad rynkiem produktów posiadających chronione oznaczenie geograficzne, chronioną nazwę pochodzenia lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami, a także poprawi funkcjonowanie systemu i przyczyni się do zwiększenia pewności i transparentności systemu. Prace nad projektem toczą się obecnie w Parlamencie RP.

2.10. Wyrównanie szans działalności gospodarstw rolnych na rynku pod kątem jakości produkcji i uzyskiwanych wyników w obliczu zmian klimatu i klęsk żywiołowych

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 2015 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 2089) uruchomiona została pomoc dla podatników podatku rolnego, którzy w 2015 r. prowadzili chów i hodowlę ryb słodkowodnych na obszarze gmin, w których wystąpiła susza w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Pomoc w wysokości 300 zł na ha powierzchni stawu

Polska aktywnie uczestniczy we wspólnotowym systemie *Chronionych Nazw Pochodzenia, Chronionych Oznaczeń Geograficznych i Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności*

zarybionego udzielana była w formule *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury na wniosek podatnika podatku rolnego złożony w biurze powiatowym ARiMR do dnia 14 grudnia 2015 r.

Ponadto po pięciu latach prowadzenia monitoringu suszy od wydania ostatecznego rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wartości klimatycznego bilansu wodnego dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb, w wyniku przeprowadzonych szczegółowych analiz oraz

Podjęte zostały prace legislacyjne nad ujednoczeniem zasad szacowania szkód powstałych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych

w oparciu o nowe dostępne dane o plonach z ostatnich lat (umożliwiających uzyskanie większej dokładności szacowania zagrożenia suszą dla poszczególnych upraw) przygotowano projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa w sprawie wartości klimatycznego bilansu wodnego dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb. Zwiększono również liczbę stacji meteorologicznych uczestniczących w systemie do 447 stacji.

Uwzględniając dotychczasowe doświadczenia w szacowaniu szkód opracowane zostały Wytyczne dla Komisji powołanych przez Wojewodę dotyczące ogólnych zasad szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej. Podjęte zostały również prace legislacyjne nad ujednoczeniem zasad szacowania szkód powstałych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

2.11. Utworzenie i wdrożenie systemu sprzedaży bezpośredniej i produktów lokalnych przez rolników prowadzących małe gospodarstwa rolne

■ Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników (UD39)

Na mocy projektowanej ustawy planuje się, w szczególności:

- zdefiniowanie pojęcia „rolniczy handel detaliczny”;
- wskazanie organów właściwych do sprawowania nadzoru nad bezpieczeństwem żywności produkowanej w ramach rolniczego handlu detalicznego;

Stworzenie polskim rolnikom korzystnych warunków do rozwoju produkcji i sprzedaży detalicznej, żywności wyprodukowanej w całości lub w części z ich własnej uprawy, chowu lub hodowli – to podstawowy cel ustawy przygotowywanej przez MRiRW

- przyznanie ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa oraz rynków rolnych kompetencji do określania w drodze rozporządzeń, m. in.:
  - ✓ limitów ograniczających rozmiar działalności prowadzonej przez jeden podmiot w ramach rolniczego handlu detalicznego,
  - ✓ wymagań higienicznych dla podmiotów prowadzących rolniczy handel detaliczny;
- wprowadzenie preferencji podatkowych dla producentów rolnych prowadzących rolniczy handel detaliczny.

Przewidywany termin przyjęcia projektu ustawy przez Radę Ministrów – czerwiec 2016 r.

Proponowany termin wejścia w życie projektowanej ustawy – 1 stycznia 2017 r.

2.12. Wspieranie stabilizacji i rozwoju rynków rolnych

Niezbędne działania na rynku mięsa wieprzowego oraz na rynku mleka

■ Uruchomienie dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny

W wyniku działań państw członkowskich, w tym Polski, Komisja Europejska przyjęła rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2334 z dnia 14 grudnia 2015 r. wprowadzające prywatne przechowywanie wieprzowiny oraz ustalające z góry stawkę dopłat (Dz. Urz. UE L 329, str. 10). Składanie wniosków w ramach mechani-

zmu rozpoczęło się 4 stycznia 2016 r. i trwało do 20 stycznia 2016 r. Polscy przedsiębiorcy złożyli wnioski objęcie przechowywaniem 5,9 tys. ton mięsa wieprzowego, co stanowiło 6,6% ilości ogółem w UE.

■ **Wnioski Polski do organów UE o wdrożenie skutecznych mechanizmów interwencyjnych, wsparcia producentów oraz działań prowadzących do zniesienia embarga rosyjskiego**

- Podniesienie cen interwencyjnych dla produktów mleczarskich;
- Przywrócenie dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny;
- Uruchomienie mechanizmów promowania i wspierania eksportu;
- Przyznanie dodatkowych środków wsparcia producentom mleka i wieprzowiny z tytułu spadku cen;
- Przyznanie nadzwyczajnych środków wsparcia producentom trzody chlewnej ze względu na restrykcje weterynaryjne z tytułu ASF;
- Zwolnienie producentów mleka z obowiązku wpłacenia opłaty z tytułu przekroczenia kwot mlecznych w ostatnim roku kwotowym;
- Zintensyfikowanie działań na rzecz zdobywania nowych rynków zbytu poza UE i znoszenia barier pozataryfowych;
- Stworzenie podstaw prawnych dla sprawiedliwych dla producentów rolnych marż w łańcuchu żywnościowym.

Od 20 kwietnia br. zakupy interwencyjne mleka w proszku są kontynuowane po stałej cenie interwencyjnej, a nie w drodze przetargu

W reakcji na zgłaszane przez Polskę postulaty, Komisja Europejska przedłożyła propozycje pakietu wsparcia mającego na celu ustabilizowanie sytuacji na rynkach. W ramach pakietu wprowadzono w 2016 r. podwojenie limitów skupu interwencyjnego dla masła do 100 tys. ton i odtłuszczonego mleka w proszku do 218 tys. ton. Dzięki temu

od dnia 20 kwietnia br. zakupy interwencyjne mleka w proszku są kontynuowane po stałej cenie interwencyjnej, a nie w drodze przetargu.

Należy podkreślić, że aktywny udział Polski w pracach nad zmianami unijnych przepisów dotyczących programów dofinansowania spożycia mleka oraz owoców i warzyw w szkołach, doprowadził do przyjęcia korzystnych dla nas zasad realizacji i finansowania tych programów. Budżet na mleczny komponent programu ustalono dla UE na poziomie 100 mln euro rocznie, co oznacza jego zwiększenie o 30 mln euro w stosunku do obecnych średnio-rocznych wydatków z budżetu UE na ten cel. Dla Polski na komponent mleczny programu przewidziano kopertę krajową w wysokości 10,2 mln euro w skali roku.

■ **Wnioski Polski do organów UE mające na celu zwiększenie pomocy *de minimis* oraz ułatwienia w obszarze przyznawania pomocy państwa**

Polska wniosowała do organów UE m.in. o zwiększenie pomocy *de minimis* dla jednego gospodarstwa oraz zwiększenie ogólnych limitów dla państw członkowskich. Zmiany te pozwoliłyby na udzielenie pomocy z przeznaczeniem na czasowe zawieszenie fiskalnych obciążeń finansowych, stworzenie funduszu stabilizacji dla gospodarstw, które zaciągnęły kredyty na modernizację, jak również zwolnienie producentów mleka z obowiązku wpłacenia opłaty z tytułu przekroczenia kwot mlecznych w ostatnim roku kwotowym.

■ **Decyzje podjęte przez Rząd RP dotyczące wsparcia trudnej sytuacji na rynku mleka i wieprzowiny**

- Decyzja o rozdysponowaniu dla producentów w tych sektorach nadzwyczajnej pomocy z budżetu UE przewidzianej na wsparcie sektorów hodowlanych w kwocie 28,9 mln euro. Aby wsparcie było bardziej skuteczne Rząd RP przeznaczył dodatkowo z budżetu krajowego kwotę w wysokości równej środkom unijnym. Łączna pula środków finansowych na wsparcie producentów mleka i wieprzowiny wyniosła 245,74 mln zł. Środki finansowe zostaną wypłacone rolnikom najpóźniej do końca czerwca br.
- Projekt programu pomocy polegającej na umorzeniu producentom, którzy przekroczyli w ostatnim roku kwotowym posiadane kwoty mleczne, w całości albo w części należnych do uregulowania opłat. Program ten wymaga uzyskania zgody Komisji Europejskiej.

■ **Prace nad przygotowaniem Strategii rozwoju rynków rolnych, w tym rynków mleka i wieprzowiny**

Celem opracowania Strategii jest określenie propozycji działań wspierających uczestników poszczegół-

nych rynków rolnych w realizacji zdefiniowanych dla nich celów.

■ Pozostałe działania – koncentracja podaży krajowych towarów rolnych na rynek krajowy, UE i światowy

Działania te są ukierunkowane na uruchomienie krajowej platformy sprzedażowej dla produktów rolno-spożywczych, której celem jest bezpieczne i sprawniejsze lokowanie produktów na rynkach zagranicznych, ograniczenie kosztów transakcyjnych i ryzyka handlowego, w tym ograniczenie ryzyka cenowego na rynkach. Działania te wpisują się w prace na rzecz poszukiwania nowych rynków zbytu, ich dywersyfikację i promocję polskich produktów rolno-spożywczych.

Niezbędne działania na rynku cukru

Przedstawiciele Polski na różnych forach UE prezentują stanowisko dotyczące utrzymania systemu kwot w sektorze cukru po 30 września 2017 r., argumentując, że kwotowanie produkcji stanowi mechanizm stabilizujący ten rynek w UE i gwarantujący bezpieczeństwo gospodarowania plantatorów buraków cukrowych i producentów cukru, a także bezpieczeństwo żywnościowe dla UE w tym zakresie. W kontekście planowanego zniesienia kwoto-

Kwotowanie produkcji cukru stanowi mechanizm nie tylko stabilizujący ten rynek, ale również gwarantujący plantatorom buraków bezpieczeństwo gospodarowania

wania produkcji sytuacja na rynku cukru jest trudna do przewidzenia. Jednakże unijny rynek mleka jest przykładem, jak rezygnacja z tego mechanizmu może wpłynąć na destabilizację sektora. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wystąpił 5 kwietnia 2016 r. do Komisarza Phila Hogana o utrzymanie kwot produkcji cukru w UE po 30 września 2017 r.

Niezbędne działania na rynku owoców i warzyw

Sytuacja na rynku owoców i warzyw po wprowadzeniu w sierpniu 2014 r. przez Federację Rosyjską zakazu przywozu szeregu produktów rolno-spożywczych z UE uległa destabilizacji. Polska oraz inne państwa członkowskie wystąpiły do Komisji Europejskiej o uruchomienie innych, dodatkowych mechanizmów wsparcia rynku owoców i warzyw, które byłyby skuteczne w takim bezprecedensowym przypadku.

Do tej pory KE uruchomiła cztery transze tymczasowego, nadzwyczajnego wsparcia dla producentów owoców i warzyw. Obecnie funkcjonujący mechanizm umożliwia realizację działań mających na celu redukcję podaży owoców i warzyw w terminie do 30 czerwca br. Zważywszy, że embargo wprowadzone przez władze Federacji Rosyjskiej ma obowiązywać przynajmniej do sierpnia 2016 r. Polska wnioskowała o kontynuację nadzwyczajnego mechanizmu wsparcia.

W ramach kolejnej, piątej transzy tymczasowego, nadzwyczajnego wsparcia dla producentów owoców i warzyw mielibyśmy możliwość objęcia rekompensatami łącznie ok. 100 tys. ton owoców, z czego 90 tys. ton jabłek i gruszek

Projekt uregulowań wdrażających mechanizm umożliwiający wycofanie z rynku owoców i warzyw w ramach kolejnej, piątej transzy, został przedstawiony przez Komisję Europejską pod koniec kwietnia br. Nowy tymczasowy mechanizm wsparcia miałby obowiązywać przez jeden rok począwszy od 1 lipca 2016 r. W ramach tego mechanizmu Polska miałaby możliwość objęcia rekompensatami łącznie ok. 100 tys. ton owoców i warzyw, z czego 90 tys. ton jabłek i gruszek.

Kontynuowane jest wsparcie dla organizacji producentów owoców i warzyw. W październiku 2015 r. weszła w życie zmieniona ustawa o ARR, zgodnie z którą dokonano istotnych zmian w zakresie kompetencji dotyczących uznawania organizacji produ-

centów owoców i warzyw w Polsce. Zmiany w ustawie pociągnęły za sobą konieczność dostosowania przepisów niektórych rozporządzeń MRiRW w celu sprawnego funkcjonowania systemu wsparcia. Opracowywana jest także nowa *Strategia krajowa dla zrównoważonych programów operacyjnych organizacji producentów owoców i warzyw w Polsce na lata 2016-2021*, która jest podstawą do realizowania przez organizacje producentów programów operacyjnych, w celu umożliwienia im korzystania ze wsparcia finansowego ze środków UE. Uzupełniono także krajowe przepisy o możliwość tworzenia zrzeszeń organizacji producentów, co zapewni zorganizowanie rynku ogrodniczego na wyższym poziomie.

Trwają prace nad ostateczną wersją strategii wdrożenia programu *Owoce i warzywa w szkole w roku szkolnym 2016/2017*. Program ten będzie umożliwiał bezpłatne udostępnianie owoców i warzyw dzieciom uczęszczającym do klas nauczania początkowego w szkołach podstawowych.

Niezbędne działania na rynku chmielu

Polska stoi na stanowisku, że podczas przeglądu przepisów w zakresie wspólnej polityki rolnej, które odbędą się w 2016 i 2017 r., przepisy dotyczące

Polska stoi na stanowisku, że przepisy dot. certyfikacji chmielu powinny zostać uchylone

certyfikacji chmielu powinny zostać uchylone z rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

Jednakże, do czasu uchylenia powyższych przepisów powinny one ulec znacznej modyfikacji. W związku z tym Polska postulowała: (1) znaczne uproszczenie procesu certyfikacji, zmiany dotyczące wymogów jakościowych dla surowca chmielowego, zastosowanie do organizacji producentów chmielu ogólnych przepisów dotyczących organizacji producentów rolnych z rozporządzenia Parlamentu Euro-

pejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 oraz (2) uproszczenie i uaktualnienie przepisów dotyczących systemu notyfikacji do Komisji Europejskiej informacji z rynku chmielu.

Niezbędne działania na rynku roślin oleistych i białkowych

■ Wsparcie dla zwiększenia stopnia wykorzystania krajowych źródeł białka paszowego i energii w produkcji żywca wołowego

- Wsparcie finansowe dla rolników ze środków przeznaczonych na realizację Wspólnej Polityki Rolnej w formie płatności do roślin białkowych;

Na program wsparcia upraw roślin wysokobiałkowych w latach 2016-2020 przeznaczono ponad 33 mln zł

- Realizacja programu wieloletniego 2016-2020 Zwiększenie wykorzystania krajowego białka paszowego dla produkcji wysokiej jakości produktów zwierzęcych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Program został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 15 grudnia 2015 r. Łączna kwota przeznaczona na jego realizację wynosi 33 936 tys. zł;
- Weryfikacja zasad udzielania wsparcia w ramach instrumentów PROW 2014-2020 *Premie dla młodych rolników i Restrukturyzacja małych gospodarstw*.

Niezbędne działania na rynku mięsa drobiowego

Polska jest eksporterem netto w tym sektorze, dlatego bardzo istotne jest utrzymanie konkurencyjności w handlu zagranicznym i dalsza dywersyfikacja rynków zbytu.

Niezbędne działania na rynku mięsa wołowego

Sytuacja rynkowa jest aktualnie stosunkowo stabilna. Polska, z dużym potencjałem produkcji, jest siódmym producentem żywca wołowego w UE.

Bardzo istotne jest utrzymanie konkurencyjności w eksporcie wołowiny oraz zdobywanie nowych rynków zbytu i zwiększenie spożycia mięsa wołowego w kraju

Podobnie jak w przypadku mięsa drobiowego, Polska jest eksporterem netto także w sektorze wołowiny, dlatego bardzo istotne jest utrzymanie konkurencyjności w eksporcie, poszukiwanie nowych rynków zbytu, a także zwiększanie spożycia wołowiny w Polsce.

2.13. Unowocześnienie dotychczas stosowanych metod przechowalnictwa i przetwórstwa produktów rolno-spożywczych w celu poprawy jakości żywności

MRiRW sprawuje nadzór nad jednostkami naukowo-badawczymi, które prowadzą badania m.in. w zakresie metod przechowalnictwa i przetwórstwa produktów rolno-spożywczych. W założeniach do ramowego programu wieloletniego na lata 2015-2019 Wsparcie cyklu życia produktu spożywczego na rzecz rolnika, konsumenta i środowiska opracowanego przez Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego, Instytut Technologiczno-Przyrodniczy i Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich wprowadzono m.in. obszary tematyczne w zakresie badań nt. doskonalenia przetwórstwa i przechowalnictwa żywności:

- Optymalizacja przetwórstwa rolno-spożywczego z wykorzystaniem krajowych zasobów surowcowych;
- Opracowanie systemowych projektów technologiczno-technicznych przeznaczonych dla małych i średnich przedsiębiorstw produkcyjnych oraz przetwórstwa płodów rolnych na farmie, w wersjach: tradycyjnej, zintegrowanej i ekologicznej;
- Optymalizacja jednostkowych procesów przetwarzania i utrwalania żywności ze szczególnym uwzględnieniem konieczności obniżenia kosztów produkcji oraz ograniczenia zużycia energii i wody;

- Unowocześnienie metod przechowalnictwa i przetwórstwa żywności;
- Analiza możliwości wykorzystania potencjału chłodniczego (zamrażalniczego) w celu poprawy warunków przechowywania surowców i produktów żywnościowych.

Ponadto zgodnie z założeniami do Programu Wieloletniego IBPR-S na lata 2017-2020 Wsparcie polskiego przemysłu rolno-spożywczego, realizowane będą działania w zakresie wspierania rozwoju przetwórstwa spożywczego, w szczególności zaplecza technologicznego i produktowego dla budowania marki i pokazania unikalnych atutów polskich artykułów rolno-spożywczych.

Wyżej wymienione działania mają na celu wsparcie z zakresu produkcji wysokiej jakości żywności, wydajności i rentowności. Cel ten będzie realizowany poprzez opracowywanie innowacji produktowych, technologicznych (procesowych) i organizacyjnych w obszarze przetwórstwa i produkcji rolnej. Będzie to realizowane przez prace naukowo-badawcze.

2.14. Wprowadzenie mechanizmów Europejskiego Partnerstwa Innowacyjnego

W celu wzmocnienia transferu wiedzy pomiędzy nauką a praktyką rolniczą utworzona została w 2015 r. Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR). SIR tworzą: Centrum Doradztwa Rolniczego (jako instytucja koordynująca zadania Sieci w całym kraju) oraz 16 wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego. W styczniu 2016 opracowany został Plan operacyjny SIR na lata 2016-2017, w ramach którego zaplanowano szereg przedsięwzięć, które polepszą przepływ informacji pomiędzy nauką a praktyką (oraz zapewnią sprzężenie zwrotne, czyli dopływ do nauki informacji o potrzebach odbiorców), jak również zapewnią zainteresowanym dostęp do informacji o innowacyjnych rozwiązaniach, zarówno poprzez bazy danych, strony internetowe, spotkania, szkolenia etc., jak i indywidualne konsultacje. SIR będzie również wspierać dalszy rozwój współpracy pomiędzy doradcami a jednostkami badawczymi, poprzez realizację projektów, jak i pracę brokerów na rzecz grup operacyjnych EPI (European Innovation Partnership).

¹ o którym mowa w art. 22 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 343 z 14.12.2012, str. 1)

Z pierwszej ręki

Prawie 257,4 mld zł wypłaciła Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa od początku swojego istnienia, czyli od 1994 r., do 1 maja 2016 r. Z tej kwoty ponad **129,8 mld zł** trafiło do rolników w ramach dopłat bezpośrednich. Blisko **74,3 mld zł** to z kolei wsparcie wypłacone z budżetu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, a **4,2 mld zł** to pomoc przekazana ze środków Programu Operacyjnego *Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013*. Na dofinansowanie *Wspólnej Organizacji Rynku Owoców i Warzyw* ARiMR przekazała blisko **7,8 mld zł**. Agencja wypłaciła także w ramach tzw. pomocy krajowej udzielanej z budżetu państwa prawie **21,3 mld zł**. Pieniądze te zostały przeznaczone m.in. na dopłaty do kredytów inwestycyjnych i kłuskowych, dofinansowanie kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich oraz wsparcie wypłacane do gruntów, które zostały zalesione w latach 2002-2003. Pozostała kwota została przekazana na rozwój wsi i obszarów wiejskich w ramach unijnych programów pomocowych wdrażanych przez ARiMR w latach 2002-2006.

Ponad **2 mld zł** przekazała do 1 maja 2016 r. ARiMR z nowego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Pieniądze te popłynęły na konta rolników głównie w ramach płatności ONW, rent strukturalnych, a także na *Wsparcie na zalesianie i tworzenie terenu zalesionego*.

Do 15 czerwca 2016 r., czyli o miesiąc dłużej, mają czas rolnicy na złożenie wniosków o tegoroczne płatności bezpośrednie. Kto nie zdąży złożyć wniosku w tym terminie, będzie miał jeszcze szansę zrobić to do 11 lipca 2016 r., ale wówczas za każdy roboczy dzień opóźnienia należne płatności będą pomniejszane o 1 proc. O wydłużenie okresu składania wniosków zabiegał w Brukseli minister

rolnictwa i rozwoju wsi Krzysztof Jurgiel. Komisja Europejska przychyliła się do tego postulatu. Podobna decyzja została podjęta w ubiegłym roku. Wówczas doprowadziło to do zmniejszenia odsetka wniosków, które objęte były sankcjami z powodu złożenia po terminie, jak też pozostawionych bez rozpatrzenia z powodu złożenia po upływie ostatecznego terminu. Mniej było również błędów w składanych dokumentach.

Przez miesiąc ARiMR czekała aż dotrą wszystkie wnioski złożone przez rolników w zakończonym 29 kwietnia 2016 r. naborze o przyznanie pomocy na *Modernizację gospodarstw rolnych*. Chodziło o to, aby wszystkie wnioski wysłane pocztą czy złożone za pośrednictwem biur powiatowych trafiły do właściwych oddziałów regionalnych Agencji. Łącznie w tegorocznym naborze rolnicy złożyli 30,5 tys. wniosków. Ubiegają się oni o przyznanie wsparcia w wysokości **5,96 mld zł**. Najwięcej, bo ok. 97 proc. rolników, ubiegało się o pomoc na inwestycje związane z tzw. obszarem D, czyli m.in. na dofinansowanie zakupu maszyn i urządzeń rolniczych. Łączna kwota takich inwestycji wynosi **5,57 mld zł**.

Na portalu informacyjnym Agencji (www.arimr.gov.pl) opublikowane zostały **dwie listy określające kolejność przysługiwania pomocy na Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN**. Na jednej liście znajdują się rolnicy z województwa mazowieckiego, a na drugiej rolnicy z pozostałych województw. Nabór wniosków o przyznanie takiego wsparcia został przeprowadzony od 10 lutego do 10 marca 2016 r.

Biuro Prasowe

☎ 22 318 40 90

Zdjęcia: ©Pantherstock/ Photogenica, fotolia, archiwum ARiMR

Posadź las z pomocą ARiMR

Ruszył nabór wniosków

Od 1 czerwca do 1 sierpnia 2016 r. biura powiatowe ARiMR będą przyjmowały wnioski o przyznanie pomocy na *Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów*. Jest to kolejne działanie finansowane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 uruchamiane w tym roku.

Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Daniel Obajtek w dniu 29 kwietnia ogłosił termin składania wniosków i poinformował o ogólnych zasadach przyznawania pomocy na portalu informacyjnym ARiMR oraz za pośrednictwem ogólnopolskiego dziennika.

Wysokość wsparcia, które można uzyskać na posadzenie lasu wynosi od 5 tys. zł do 7,6 tys. zł na hektar i jest uzależniona m.in. od gatunków posadzonych drzew, nachylenia terenu. Dodatkowe pieniądze przysługują za zabezpieczenie uprawy leśnej przed zwierzyną stosując ogrodzenie (8,82 zł/mb.) albo zabezpieczenia trzema palikami (1132 zł/ha).

Z takiej pomocy mogą skorzystać np. rolnicy, którzy gospodarują na słabych ziemiach, nie zapewniających im godziwego dochodu. Posadzenie na takich gruntach lasu,

spowoduje że przez kolejnych 12 lat będą otrzymywać z ARiMR pomoc finansową.

Zanim jednak rolnik zdecyduje się na skorzystanie z tej formy pomocy powinien sprawdzić w swoim urzędzie gminy, czy na jego gruntach można będzie posadzić las. Jeżeli okaże się, że w planie zagospodarowania przestrzennego czy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, nie ma do tego przeciwwskazań, wówczas rolnik powinien zwrócić się do nadleśniczego o przygotowanie planu zalesienia. Dopiero dysponując takim planem może przystąpić do sadzenia lasu i ubiegania się w ARiMR o przyznanie wsparcia.

Rok 2016 jest drugim rokiem, w którym rolnicy mogą ubiegać się o przyznanie wsparcia na zalesienie w ramach PROW 2014-2020. Jednak w odniesieniu do nowego na-

boru nastąpiły zmiany przepisów ułatwiający skorzystanie z tej formy pomocy. Najważniejsze z nich to:

- możliwość otrzymania pomocy na zalesianie nieużytków;
- zmiana definicji kompleksu leśnego, który teraz może obejmować także elementy krajobrazu i powierzchnie nieuprawnione do płatności wskazane w planie zalesienia takie jak:
  - ✓ powierzchnie pod liniami przesyłowymi, których zalesienie nie zostało uzgodnione z właściwymi jednostkami zarządzającymi tymi liniami,
  - ✓ źródłowe wody powierzchniowe oraz stawy na gruntach rolnych,
  - ✓ uprawy leśne lub inne istniejące lasy, dla których nie został złożony wniosek o wypłatę pomocy/płatności w ramach PROW 2004-6 oraz PROW 2007-2013,
  - ✓ kamieniołomy, żwirownie lub wyrobiska po wykopie piasku, gliny lub torfu,
  - ✓ elementy krajobrazu tj.: rowy, nieutwardzone drogi dojazdowe, pasy zadrzewień, żywopłoty, ściany tarasów, których szerokość przekracza 2 m;
- w przypadku, gdy gmina na terenie, której są położone grunty prze-

Dodatkowe pieniądze przysługują za zabezpieczenie uprawy leśnej przed zwierzyną stosując ogrodzenie albo zabezpieczenia trzema palikami

znaczone do zalesienia lub grunty z sukcesją naturalną nie ma opracowanego planu zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, rolnik może dołączyć do wniosku o sporządzenia planu zalesienia decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu określającej grunty przeznaczone do zalesienia;

- możliwości złożenia zmiany do wniosku o przyznanie wsparcia na zalesienie:

- ✓ w wyniku, której nastąpi zwiększenie pomocy lub która wpłynie

na spełnienie kryteriów wyboru operacji, najpóźniej 21 dni przed terminem podania do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, informacji o kolejności przysługiwania wsparcia na zalesienie (najpóźniej 21 dni przed 1 października),

- ✓ do dnia poprzedzającego dzień, w którym rolnik został powiadomiony przez Agencję o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu lub wizyty;

- zmniejszenia wsparcia na zalesienie, w przypadku gdy rolnik nie

wypełni obowiązku poinformowania opinii publicznej, o korzystaniu przez niego z pomocy EFRROW, przez umieszczenie w widocznym miejscu w terminie 30 dni od dnia wykonania zalesienia tablicy informacyjnej – obowiązek dotyczy tylko takiej inwestycji, która przekroczy równowartość 50000 euro;

- brak obowiązku posiadania przez rolnika świadectw pochodzenia sadzonek.

Złożone wnioski zostaną poddane kontroli w ramach, której zostaną sprawdzone kryteria wyboru operacji. Punkty będzie można otrzymać m.in. za zalesienie gruntów:

- leżących w strefie ekologicznych korytarzy;

- przylegających do lasu czy do śródlądowych wód powierzchniowych;

- o nachyleniu powyżej 12 st.

Na podstawie liczby uzyskanych punktów zostanie sporządzona lista rankingowa określająca kolejność przysługiwania pomocy. Zostanie ona podana do publicznej wiadomości przez Prezesa ARiMR 1 października br. na portalu internetowym Agencji.

Biuro Prasowe

☎ 22 318 40 90

Departament Płatności Bezpośrednich

☎ 22 318 49 60

Zdjęcia: fotolia

Biuletyn informacyjny nr 5/2016 (188). Wydawany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Redagowany pod kierunkiem Małgorzaty Książyk przy współpracy z kolegium redakcyjnym w składzie: Joanna Czaplą, Waldemar Guba, Grażyna Kapelko, Ewa Markowska-Bzducha, Justyna Matys, Dariusz Nieć, Krystian Poptawski, Bogusław Rzeźnicki, Karolina Dziewulska-Siwiek, Waldemar Sochaczewski, Aleksandra Szelągowska, Agnieszka Szymańska.

Opracowywany przez zespół w składzie: Ewa Jaroszewicz, Mariola Marczak.

Projekt graficzny: Paulina Furman, Artur Kubat. **Współpraca:** Alicja Daniluk-Jankowska. **Zdjęcia na str. 1-36:** © Pantherstock / Photogenica, fotolia, archiwum MRiRW, archiwum ARiMR. **Zdjęcia na I str. okładki:** fotolia, © Pantherstock / Photogenica.

Redakcja: ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa; tel. (22) 623 11 75, (22) 623 20 68, fax (22) 623 15 00.

Łączność z czytelnikami: Biuro Prasowe MRiRW ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa, e-mail: rzecznik.prasowy@minrol.gov.pl.

Wersja internetowa <http://www.minrol.gov.pl>; <http://www.arimr.gov.pl/dla-beneficjenta/biblioteka.html>;

ISSN 1233-9784. Podpisano do druku: 2 czerwca 2016 r.

Nakład: 8 000 egz. **Druk:** Zakłady Graficzne TAURUS Roszkowscy Sp. z o.o., Kazimierów, ul. Zastawie 12, 05-074 Halinów.

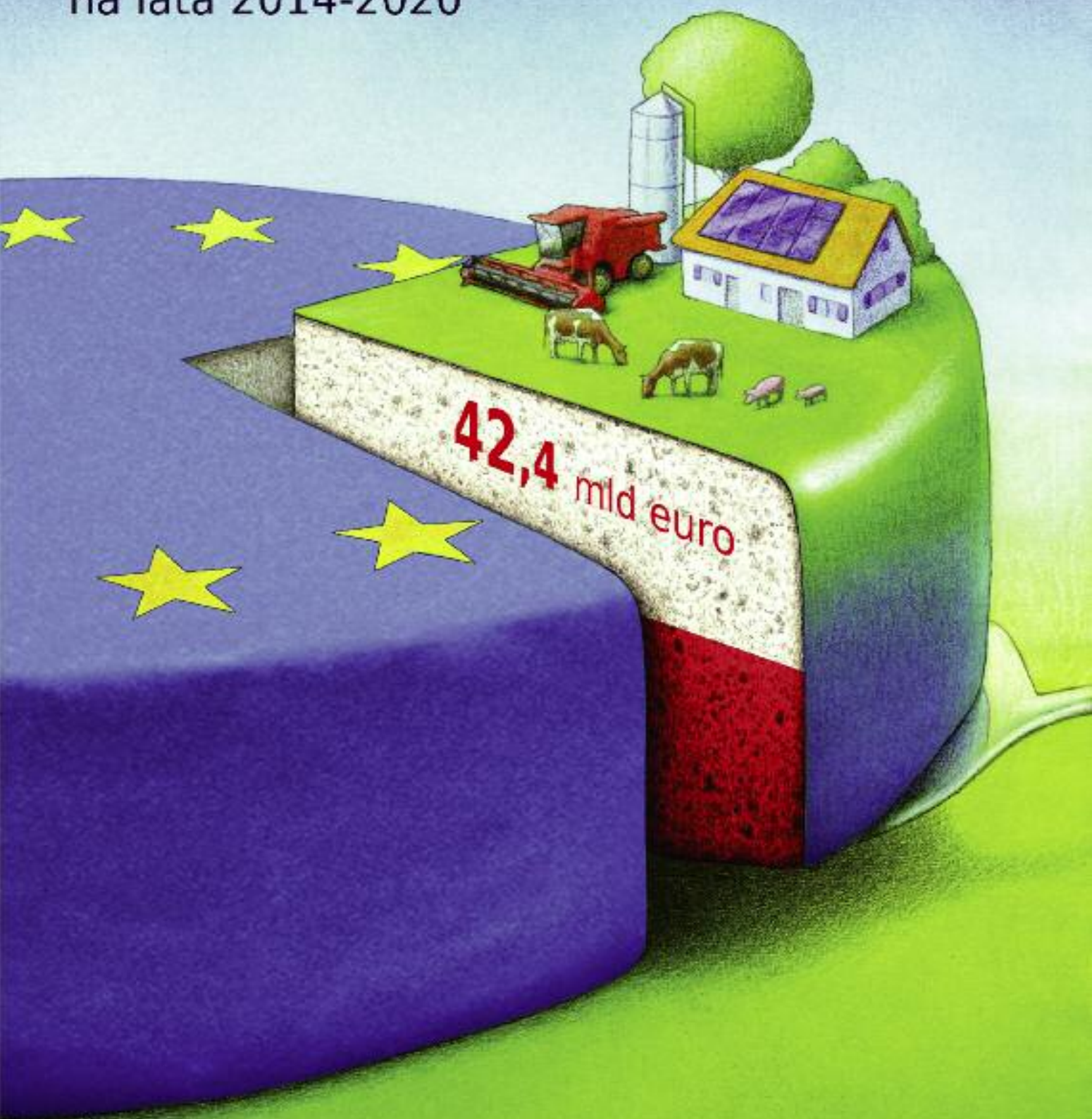
Nie wypalaj traw!

**Grożą za to kary
i cofnięcie dopłat bezpośrednich**

Wspólna Polityka Rolna Unii Europejskiej na lata 2014-2020

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

Penet Komputer